

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül... Ne bu şiddet, bu celal!
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım.

Garb'ın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahi şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli
Ebedi, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerihamdan, İlahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer, belki, başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlal:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal!

Mehmet Akif ERSOY

8. SAYI

Eylül • Ekim • Kasım
SONBAHAR 2018

DÖRT MEVSİM EDEBİYAT

**Turhal Milli Eğitim Müdürlüğü
Adına İmtiyaz Sahibi ve Genel
Yayın Yönetmeni**
Mehmet YILDIZ
İlçe Milli Eğitim Müdürü

Yazı İşleri Müdürü
Aziz DURGUN
Şube Müdürü

Yayın Kurulu
Mehmet YILDIZ
Zübeyde ANDIÇ
Güven ZORLU
Veysel KILIÇGİL
Filiz YAVUZ
Abdurrahman ALKAN
Abdullah ÇÖMEZ

Kapak
Elif KÜÇÜK COŞKUN

ISSN
2548-0219

Yönetim Yeri
Turhal İlçe Milli Eğitim
Müdürlüğü Kaymakamlık
Konağı, Zemin Kat
TURHAL/TOKAT

İletişim
Tel: 0356 275 36 00
Faks : 0356 275 25 76
dortmevsimedebyat@gmail.com
mehmetyildiz060@gmail.com

Baskı
Bizim Büro Matbaacılık
Büyük Sanayi 1. Cadde.
Sedef Sokak. No:7/1
İskitler/ANKARA
Telefon: 0321 341 51 56

Para ile Satılmaz
"Dört Mevsim Edebiyat" adı
anılarak alıntı yapılabilir
"Dört Mevsim Edebiyat" Dergisi
Tokat/Turhal İlçe Milli Eğitim
Müdürlüğü Yayınıdır

İÇİNDEKİLER

- 3 DERGİLER • Arif AY
- 5 ÇARPIYOR HAYAT • Arif AY
- 6 MÜNZEVİ • Mehmet YILDIZ
- 7 ÖNCE SEN TERK ETTİN İKİMİZİ • Mustafa KAYA
- 8 GÜN ERKEN ÖLÜR BU KENTTE • Muhammet Selim GÜL
- 9 KÜÇÜK KÖY CAMİLERİNİN KUYTU SERİNLİĞİ •
Abdurrahman ALKAN
- 11 AZİZE • Ayşegül SEZEK
- 14 DİLİN KADARSIN • Zübeyde ANDIÇ
- 18 MEN-ŞEY'im • Güven ZORLU
- 19 Mehmet YILDIZ ile "Dört Mevsim Edebiyat"
Dergisi Üzerine... • Konuşan: Filiz YAVUZ
- 35 SON ZİL • Abdullah ÇÖMEZ
- 38 BİR ŞİİRE İTHAFEN • Yekta YAVUZ
- 40 HİCRÂN GAZELİ • Abdurrahman ALKAN
- 41 BİLDİRİ • Eylül Zülâl KASIM
- 42 KAPIDAKİ YÜZLER • Zübeyde ANDIÇ
- 46 ÜSTAD NURİ PAKDİLİ EVİNDE ZİYARET •
Ahmet SEZGİN
- 50 ARİF NİHAT ASYA'YA GECİKMiŞ BİR MEKTUP •
Yıldırım TÜRK
- 54 HOCAM NASILSIN? • M. Mustafa ERDAL
- 56 KORKUSUZ KORKAK • Gülüzar KILINÇ

DERGİLER

Arif AY

Dergiler ister büyük kentlerde ister ücra bir kasabada çıksın hiç fark etmez; onlar sanat ve edebiyatın, kültürün boy attığı, geliştiği evlerimizdir.

Günümüzde teknolojinin gelişmesiyle ve yaygınlık kazanmasıyla birlikte “merkez”, “taşra” ayrımı pek çok konuda olduğu gibi dergicilik konusunda da önemini yitirmiş durumda. Bugün İstanbul’un, Ankara’nın dışında çıkan dergilere “taşra dergisi” denmesi ne kadar doğru? Bu “taşra dergisi” lafında bir küçümseme de yok değil hani. Oysa, Ankara, İstanbul dışında çıkan dergilerde yazan pek çok şair ve yazar aynı zamanda Ankara’da, İstanbul’da çıkan dergilerde de yazıyor bugün. Üstelik, Ankara ya da İstanbul’da çıkan dergilerde yazan pek çok şair ve yazar, ilk yazı ve şiirlerini küçük şehirlerde ya da kasabalarda çıkan dergilerde yayımlamış, o dergilerde yetişmiş olarak Ankara ve İstanbul dergilerinde yazmaya başlamışlardır. Şöyle bir geriye dönüp baktığımızda, sözgelimi, Edebiyat dergisinin yazar ve şairlerinden başta Nuri Pakdil olmak üzere Rasim Özdenören, Erdem Bayazıt, Cahit Zarifoğlu, Alaeddin Özdenören, M. Akif İnan ilk yaz yazı ve şiirlerini öğrenciyken Maraş Lisesi’nde çıkardıkları Hamle dergisinde yayımlamışlardır. Bu dergi Ankara’da Nurullah Ataç’ın ve Salah Birsal’in dikkatini çekmiş, bu iki yazar da dergiyle ilgili yazılar yazmışlardır.

Küçük şehirlerin ve kasabaların dergileri, genç edebiyat heveslilerinin yazarlık heyecanını ve sevincini ilk kez tattıkları dergilerdir. İnsanın ismini basılı olarak görmesinin heyecanını ve coşkusunu, yazarlığa adım atmış herkes bilir ve bu duyguları yaşamışlardır.

Büyük şehirlerin dışında çıkan dergilerin sahip oldukları amatör ruh ve doğallık, onlarla ünsiyet kurmamızı sağlayan önemli özelliklerin başında gelir. Bugün de Ankara ve İstanbul’un dışında Anadolu’nun şehir ve kasabalarında pek çok dergi çıkmaktadır. Bunlardan hemencecik aklıma gelenler: Mahalle Mektebi (Konya), Beyaz Şehir Palandöken (Erzurum), Yolcu (Samsun), Mavi

Yeşil (Rize), İpekçili (Bursa), Alkış (Maraş), Akpınar (Niğde), Güneysu (Osmaniye), Külliye (Elazığ), Distopya (Bursa), Aldırış (Konya), Şiiri Özlüyorum (Avanos), Akatalpa (Bursa), Hangah (Kırıkkale), Kertenkele (Fatsa), Dört Mevsim Edebiyat (Turhal). Şu anda aklıma gelmeyen ya da bilmediğim pek çok dergi vardır kuşkusuz.

Bu dergiler içinde ilk sayısından itibaren düzenli olarak takip ettiğim ve severek okuduğum “Dört Mevsim Edebiyat” a kısaca değinmek istiyorum.

Genel Yayın Yönetmeni Mehmet Yıldız, derginin ilk sayısında şunları der: “Sözün gücünü kelimelerin tılsımıyla birleştirerek kalplerden kalplere iyilik köprüsü kurmak, söyleyecek güzel sözü olanlara imkân tanımak, yerel insan gücünü harekete geçirmek, öğretmen ve öğrencilerimizin eserlerini gün yüzüne çıkarmak, yerelden genele öğretmenlerimizin belirli bir düzeydeki çalışmalarını okurlarla buluşturmak, yetenekli öğrencilerimizi yazmaya teşvik etmek, yıllar sonra ilçemizden ülkemize belki dünyaya bir şair, bir hikayeci, bir romancı çıkmasına vesile olmak gibi temennilerle yola çıktık.”

“Dört Mevsim Edebiyat” bugün de bu temennilerine sadık kalarak, temennilerin çoğunu bihakkın yerine getirerek yayını sürdürmektedir. Değerli öğretmen ve öğrencilerin şiir, deneme ve öykülerini beğeniyle okuyorum. Derginin yazarları arasında Kırıkkale Üniversitesi’nden öğrencilerim Zübeyde Andıç ve Yıldırım Türk’ün olması benim için ayrı bir mutluluktur. Derginin zarif kapaklarını hazırlayan Elif Küçük Coşkun’u tebrik ediyorum.

Büyük şehirlerde çıkan dergilerde yer alan söyleşilerin çoğu yüzyüze yapılan söyleşiler değil. Sorular yazılı olarak gönderilir, cevaplar da yazılı olarak gelir. Bu yüzden söyleşilerin çoğu tatsız tuzsuzdur. Oysa, “Dört Mevsim Edebiyat”ın tüm söyleşileri yüzyüze yapılan, konuşmaların kayda alındığı ve sonra bu kayıtların yazıya döküldüğü söyleşilerdir. Bu zor ve zahmetli işi tek başına gerçekleştiren de değerli öğretmen Filiz Yavuz’dur. Derginin Haziran-Temmuz-Ağustos 2018 sayısında yer alan söyleşiyi Turhal’dan Ankara’ya gelerek yaptı Filiz Yavuz. Ondaki edebiyat sevgisine hayran kalmamak elde değil.

Başta Mehmet Yıldız olmak üzere, dergiye emeği geçen herkesi kutluyorum ve “Dört Mevsim Edebiyat” masamızdan hiç eksilmesin diyorum.

ÇARPIYOR HAYAT

Arif AY

güze bıraktım seni
yaslı bir dağ rüzgârıyla
dokunup geçen vakitler
saçlarına takılıp kaldı bahar

yüzünün solgunluğunu güze yorma
hasretlik solgun bir şeydir anla
pencerende titrek bir akşam yaprağı
beni savuran duygular da

güze bıraktım seni
yaşlandık artık
yollara bakmak bize kalsa da boş ver
yine de kalbimiz gibi çarpıyor hayat

MÜNZEVİ

Mehmet YILDIZ

Geceye serdim postumu
Kapısında paslı kilit zaviyenin
Yosun tutmuş duvarlara yaslandım
Dört yanımda sırrı dökülmüş aynalar
Baktım
Sırrımı kimseye vermedim

İki kat gece örttüm gecenin üstüne
Alevsiz yangınlar ortasında derviş
Yedi kulplu kazanlarda pişti hayat
Yandım
Külümü kimseye vermedim

Köy kabristanına defnettiler kalbimi
Nice kitabesiz mezar arkadaşım
Teheccüt vakti girdim aralarına
Öldüm
Ruhumu kimseye vermedim

ÖNCE SEN TERK ETTİN İKİMİZİ

Mustafa KAYA

Önce sen terk ettin ikimizi
Adı konulmuş çocukların bakışlarını alıp
Yaklaşan mevsimin rüzgârını bıraktın içimize
Tutup aramıza koydun o bilindik şarkıyı
Uzaktan mâvi bir tren gibiydi

Önce sen terk ettin ikimizi
Şimdi bu şehrin büyüyen sokaklarında
Anlamsız adımlar ezberliyorum
Duvarlarını yıktığım mutlu evlerin
Sesini dinliyorum yağmur yağarken

Önce sen terk ettin ikimizi
Bir rüyayı kesip orta yerinden
Soğuk bir nehir boşalttın içimize
Biliyorum, sadece bu değil gitmek
Ama ne çok şey yarım kaldı geride

GÜN ERKEN ÖLÜR BU KENTTE

Muhammet Selim GÜL

Gün geç doğar bu kentte, yorgun
ben bu kente ait değilim
bakmayın bana öyle
burada yılanlar var, dilsiz insanlar
kıyılanlar var kuytu köşelerde
umursanmadan
köleler var yaşlı ehramlar içinde
gökyüzünü göremeden ölen,
bir de çocuklar var dişliler arasında
saklambaç oynayan!

Gün erken ölür bu kentte, bungun
ben bu kente ait değilim
bakılsın listelere
gökdelenler, alışveriş merkezleri, oteller
camekanlar, camekan önü çocukları
insanları birbirinden ayıran o teller
ben bu kente ait değilim
bu kent bana yabancı
bu kent bana yalancı
burada
toprak
bulamaz
güller...

KÜÇÜK KÖY CAMİLERİNİN KUYTU SERİNLİĞİ

Abduhrrahman ALKAN

“Bursa’da eski bir cami avlusu / Küçük şadırvanda şakırdayan su”

Tanpınar’ın bu dizelerinden haberdar mıydılar, bilemiyorum ama şiirde anlatılan huzur ve sükûnu içlerinde yaşadıkları yüzlerinden okunuyordu.

Yahya Kemal’in “Günler kısaldı... Kanlıca’nın ihtiyarları/ Bir bir hatırlamakta geçen sonbaharları” sükûnetinde oturuyorlardı şadırvanda.

Bizi uzaktan görünce, yüzlerinde “Kim bunlar acaba?” tedirginliği dolaştı bir süre. Yanlarına yaklaşınca sevindiler. “Ve aleyküm selam.” dedi içlerinden en yaşlı olanı, insanı kucaklayan bir sesle. Kaynaşma çabuk oldu. Küçük köy camiinin şadırvanında bir öğle sonu ikinci ezanını bekleyen üç beş yaşlı amcaydılar.

Yaşlılar, gençleri camide görünce neden sevinirler acaba? Belki bir imrenme... Bazısı camiye gelmeyen çocuklarını düşünür bazısı da bu mekânlardan uzakta geçen kendi gençliğini düşünüp hayıflanır belki.

Caminin etrafını usta işi bir taş duvar çevreliyor. Duvarın iç tarafına dikilen selvi kavakları uzamış ve caminin boyunu aşmış neredeyse. Ilık yaz rüzgârı, yaprakların ahenkli seslerini getiriyor şadırvana. Hafif bir musiki gibi. Yaz gibi işte; biraz savruk biraz uçar ama daha çok geçici...

İstanbul ya da Bursa camilerinde görülen ve göklere yükselen “serin serviler” yok Anadolu’daki bu mütevazı köy camiinin bahçesinde. Onun yerine tek katlı caminin etrafını saran selvi kavakları var.

Küçüklüğümde köy camilerinin bahçelerine neden hep selvi kavağının dikildiğini anlayamazdım. Sonra anladım ki, kavak faydalı bir ağaçtır. Gölge eder, korunaklık eder, fazla naz etmeden büyür, göklere ser verir ve zamanı geldiğinde kesilir; caminin ihtiyaçları karşılanır. Mesela, eskiyen halılar yenilenir ya da minarenin şerefesi onarılır. Faydalı ve mütevazı bir ağaçtır kavak.

Abdest alıp küçük camiye yöneliyoruz. Camiye girdiğimiz anda dışarının sıcağına inat bir ahşap serinliği okşuyor yüzümüzü. Bir huzur adacığı sanki. “Hayyalelfeleh”ın maddi bir cilvesi gibi. Uhrevi dünyaya serin bir çağrı gibi. Dünyanın hay huyundan çekip alan münzevi düşlere çağırın bir serinlik... “Bırak şu dünya telaşını, ruhunu yormaya değmez.” diyen bir çağrı. Uzun secdelere davet eden bir nida gibi...

İnsan şu küçük caminin serinliğinde kendini maneviyata verebilir. Eskimeyen ve ölmeyen kitapların dünyasında kaybolabilir. Şu caminin bitişğinde nohut oda bakla sofa bir evim, üç beş adım bir bahçem olsun yeter, buracıkta yaşayıp ölebilirim, diyebilir.

Ses sistemine gerek duyulmayacak kadar mütevazı bir cami. Üst kat çardak. Kadınlara ayrılmış olmalı. Tahta merdivenlerden yer yer gıcırtilar geliyor. Yaz Ramazanlarında kılınan tatlı teravihlerin hatıraları ve çocukların haylaz gülüşmeleri sinmiş sanki içeriye.

Hayatın hızlı akışının durduğunu, uzaklarda kaldığını hissettiren bir sükûnet var küçük camide. Yalnız bir ses var içeride; duvardaki Serkisof saatin tik takları. Bu ritmik sesler, insana zamanın adım adım yürüdüğünü hissettiriyor. Saatin tik taklarında zaman, sanki elle tutulur gözler görülür bir hale bürünüyor. Uzansanız dokunuvreceksiniz sanki.

Şehirde daralan ruhlarınızı dinlendirmek için tabiata kaçabilirsiniz bir hafta sonu; çoluk çocuk hep beraber ya da eş dostla belki.

Çocuklar çimenlerin üzerinde top oynarken, bir ağacın gölgesinde kilim üzerinde namaz kılmak güzeldir. Tabiatın zikrine dâhil olursunuz. Kuş cıvıltılarına eşlik edersiniz. Ama köyün kiremit çatılı küçük camiine gitmek daha güzeldir. Şadırvanda oturan yaşlı amcalar sizi görünce mutlu olacaklardır. Küçük, münzevi camiye şenlendirmiş olursunuz. Kim bilir kıldığınız namazın üzerine bir de Hakk’tan bir piri fani gibi duran camiye ziyaret sevabı kazanırsınız. Bundan da önemlisi küçük caminin manevi serinliği ruhunuza iyi gelir ve sizler fani dünyanın karmaşasından bir süreliğine uzaklaşır ve uhrevileşirsiniz.

Ayrılırken kıt imkânlarını bir araya getirmekle kalmayıp bizzat inşaatında çalışarak bu şirin camiye yaptırdıkları için köy ahalisine ve muhtemelen çevre köylerdeki camileri de yapan ustaya bir hayır dua okuyunuz. Ulaşacaktır mutlaka.

Küçük cami, ayrıldığınız zaman biraz mahzunlaşacak ama yine bir gün gelirler umuduyla münzevi sükûnetine tekrar bürünecek. Sizin de hatıralarınızda hoş bir öğle sonu kıldığınız namaz ve küçük köy camininin kuytu serinliği kalacak.

Buna değmez mi?

AZİZE

Ayşegül SEZEK

Yine kahvehanedeyim. Kolumu masaya dayamışım elim havada, çay bardağı da elimde kalmış öylece. Bileklerim, çay bardağını havada tuttuğunu unuttuğundan yorulmuş. Gözlerim, masaya serili olan desenlerinin renkleri solmuş, naylon kokan muşambaya dalmış; başım eğilmiş. İçimden neler geçiyor bir bilsen, bedenimi unuttum olduğum yerde de kalbim, senin gençliğinde kaldı Azize.

Bu sabah da kahvaltı etmedim, bu sabah da sen değişmedin. Sana bakıp bakıp daha fazla kahrolmayayım diye mesken edindim bu kahvehaneyi. Her gün geliyorum, akşama kadar oyalanıyorum burada. Ne yapayım? Kaçıyorum, evet kaçıyorum Azize, geçmişten değil de şimdiden ve gelecekte kaçıyorum. Gönül yorgunluğumu çekmekte zorlanıyorum. Eskiden ne kadar mutluydum, şimdi mutlu değilim ve yarın da olmayacağım diye tekrarladıkça, beni yutan bir bataklığa düşüyor umutlarım.

Tanıştığımızda nasıl şen bir insandın, etrafındaki insanlara da neşenden bulaştırırdın; kimin suratını asık görsen, başlardın: 'Aa olmaz, hayat küser sana; sen açacaksın kollarını hayata, sınıksız sarılacaksın, bırakmayacaksın ki hayatı, hayat da seni bırakmasın.' demeye. Ezberindeydi bu cümle, tekerrüre düşmez, neşesi kaçmış insanlara hep bu öğüdü verirdin sen.

Kalbinin kıpırtısı uzaklardan belli olur, durdurulamaz iç neşen güneş gibi doğardı insanların üstüne. Bitmek tükenmek bilmeyen bir yaşama hevesin, neşen vardı, gülüşlerin vardı, ufak adımlarla koşturmaların...

Söyle, ben mi soldurdum seni Azize, neşeni ben mi ödünç aldım senden de geri vermeyi unuttum, ben mi yaptım sana bunları Azize?

Sabah kalkıyorsun, ifadesiz bir yüz, donuk bakışlar. Hayatın ipinden tutmak şöyle dursun vadesini bekleyen yaşayan bir ölüye döndün Azize. Oysa sesinin neşesine tutunurdum ben. 'Ah Azize, şu tatlı dilin yok mu; can evime bombalar yağdırıyor.' derdim ya sana. İçimi çıra gibi yaktığın zamanlardı hatırlasana.

Hatırlasana Azize; bir anımızı bari hatırla, yalvarıyorum. Ufacık bir umut ışığı yak bana, ben sana yine çıra olurum, aydınlatırım ikimizi.

Şimdi sana Azize diyorum ya, gençliğimde tanıdığım Azize'ye hakaret ediyor gibi hissediyorum kendimi. Yok diyorum, olamaz, bu karşımda duran insan Azize olamaz, değildir diyorum. Söyle karşımdaki sen misin Azize? Nasıl değiştin bu kadar, söyle ben mi yaptım, kim yaptı, seni bu hale ne getirdi?

Hani evlendikten sonra hafta sonları deniz kenarına giderdik, çocuk gibi şımarırdın, ıslatırdın üstümü başımı, koşardın, durup dururken öperdin yanağımdan. Kızardım sana, 'etrafa karşı ayıp yahu', derdim; ama gel gelelim ne çok mutlu olurdum Azize. Sevildiğini bilmek ne güzel şeymiş, yaşattın bana bu duyguyu, minnettarım sana.

Mutfakta yemek yaparken sen, birden bağırırdın; bir telaş koşardım yanına 'Ne oldu, ne oldu?' diye. Kahkahalara boğulurdun benim telaşlı halimi görünce. 'Şaka yaptım şaka' derdin, katılana kadar gülerdin. Severdin beni kandırmayı, yine mi kandırıyorsun yoksa beni Azize?

Şakacıktan küserdin, nazlanırdın, dudağımı çocuk gibi büzerdin bir şey istediğin zaman; kızamazdım ki, peşinde dönerdim pervane gibi, birazcık daha gül bana diye kırmadığım gönlü almaya çalışırdım. Ben sana daha çok, daha çok âşık olayım diye yapıyordun bu nazları değil mi? Yahu aklımı yitirecek kadar seviyordum ya seni ben, dahası mı vardı? Zor kadındın vesselam Azize.

Bir bebeğimiz olmasını da istemedin, olmadı da zaten. Sana olan sevgimi doğacak bebeğimiz ile paylaşmak fikri aldı zor geldi sana. Doğmamış yavrucağı kıskandın da dünyaya gelmesini bile istemedin. Olsa fena mı olurdu, sana bakarken ben, bana yardım ederdi, yardım etmese bile onun varlığıyla avunurdum Azize.

Kırmadım hiç ben seni, her an uçup gidecekmişsin gibi titredim üstüne, aşktan gözüm başka bir şey görmüyordu ki, zaten kör etmiştin beni. O yüzden herhalde, göremedim yavaş yavaş zayıfladığını, unutkanlıklarının artışını, kafa karışıklıklarını... Bana sorduğun şeyleri tekrar tekrar sormanı şımarıklığına verdim, baş ağrılarımı yorgunluğuna... Sen hasta oluyormuşsun Azize; bilemedim, geç anladım, erken davranamadım özür dilerim.

Şimdi unutuyorsun ya her şeyi, ilacını içip içmediğini, günlerden ne olduğunu, kaç yaşında olduğunu unutuyorsun ya; doktorlar. 'Zamanla seni de unutacak.' dedi bana. Zoruma gidiyor Azize, sahi unuttur musun beni? Seninle evlenmek için yıllarca peşinden koşan bu adamı unutacak mısın? Gerçi sen de haklısın, ben eski Azize'mi yitirdiğime çoktan inandım, karşımda oturan bir yabancı gibisin benim için artık. Bir yabancından beni hatırlamasını nasıl beklerim ki?

Ben mi vefasız çıktım yoksa sen mi Azize? Seni bana hatırlatacak hiçbir şey kalmadı ki sende. Can evime bombalar yağdıran tatlı dilin yok, ruhunun neşesi uçurtma gibi uçup yitti gökyüzünde, hayata tutunan dalların yok, beni saran kolların yok, şımarık bakışların gül gibi soldu zaten. Yeryüzünde bizden gayrı var mıdır yan yana olup da birbirini unutmaya mahkûm olan Azize? Beni sevdiğini bile hatırlamıyorsun sen.

Doktorlar dedi de, zalim hastalığın adını ben tutamıyorum aklımda: Alzheimer. Senin hastalığının adı buymuş Azize. Unutkanlık hastalığı mıymış neymiş. Zoruma gidiyor Azize, çok zoruma gidiyor.

İşte bu yüzden mesken edindim bu kahvehaneyi, biraz olsun kendimi dinliyorum, geçmişî hatırlıyorum, şimdiden uzaklaşarak rahatlamaya çalışıyorum. Ne yapayım ben de kendi derdime böyle çare buldum Azize.

Bedenimi bu kahvehanede unutup kalbimi yıllar önce sevdiğim Azize'de bırakıyorum, ferahlıyorum Azize. Ne zaman masadan kalkıp da evin yolunu tutsam, işte o zaman başlıyor yürek sızım. Bir umutla kapıyı çalıyorum, bu sefer diyorum, bu sefer eski Azize güler yüzüyle açar bana kapıyı. Sen kapıyı açmayınca cebimdeki anahtarı ağır ağır çıkarıp, açıyorum kapıyı. Seni bıraktığım yerde buluyorum. Gözlerin dalmış pencereden dışarıya, dizindeki örtü bile kıpırdamamış. Azize diye sesleniyorum; yok. Bir daha sesleniyorum, yok cevap vermiyorsun Azize. Üçüncü kez denemiyorum artık. Ne yapalım kader diyorum, çekiyorum sineye.

Birbirimizden ayrılmış olsaydık da öyle unutsaydın beni, bu kadar koymazdı bana Azize. Ben senin yanındayken beni unutmak bu kadar kolay mıydı? Tekrar soruyorum; ben mi yaptım sana bunları Azize? Ben mi vefasız çıktım yoksa sen mi Azize? Zaman sonra dudaklarından bir cümle dökülüyor bir daha yıkılıyorum: 'Azize kim?'

DİLİN KADARSIN*

Zübeyde ANDIÇ

Toplumdaki sosyo-kültürel yapının oluşmasında öncelikle bireylerin birbiriyle anlaşmak için kullanacakları simgesel bir sistem olan dile ihtiyaç vardır. Anlaşmanın başka bir ifadeyle iletişimin en önemli ögesi dildir. Kişiler arası iletişimi sağlamasının yanında dil, toplumu oluşturan en önemli yapı malzemesidir.

Büyük bir millet, büyük bir devlet yaratmanın ön koşulu; kökleri geçmişten beslenen, yaşadığı toprağa aidiyet duygusunu en iyi şekilde yansıtan bir dile sahip olmaktır. Millet diliyle var olur, diliyle farklılaşır ve diliyle yaşar. Bu sebeptendir ki dil, bir milletin başka bir millete neden benzemediği sorusunun da en açık cevabıdır.

Kendi değerlerimize yaslanan, atasözleri ve deyimlerle dilin inceliklerini yansıtan, geçmişten geleceğe sözlü geleneğin baş tacı destanlarla, ninnilerle, türkülerle seslenen ve Anadolu toprağının bereketini bir nehir yatağında dünyanın farklı bölgelerine akıtan Türkçemiz anlam zenginliğiyle diğer dillerden ayrılmaktadır. Konuşulduğu her yerde Türk milletinin ruhunu, değerlerini, tarihini yansıtmaktadır.

Toprağı vatan kılma, bağımsızlığı kazandıktan sonra dille mümkün olmaktadır. Milletleri millet yapan dildir. “Türkiye Cumhuriyeti’ni kuran Türk halkı, Türk milletidir. Türk milleti demek, Türk dili demektir. Türk dili, Türk milleti için kutsal bir hazinedir. Çünkü Türk milleti geçirdiği nihaysiz felaketler içinde ahlâkının, ananelerinin, hatıralarının kısacası bugün kendi milliyetini yapan her şeyinin dil sayesinde muhafaza olduğunu görüyor. Türk dili Türk milletinin kalbidir, zihnidir.” diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Türk dilinin önemini vurgulamış ve aynı hassasiyetle Türk Dil Kurumunun kurulmasına öncülük etmiştir.

Dil, millet var olduğu sürece canlılığını koruyacak bir yapıdır. Bir milletin asıl yok oluşu, dilini kaybetmesi ile gerçekleşir. Nihal Atsız’ın “Bir millet ordusunu

kaybedebilir, bağımsızlığını da kaybedebilir fakat dilini sakladıkça o millet yaşıyor demektir.” sözü bu konuya dikkat çekmektedir. Devletler yıkılsa bile ortak dili koruyabilme ve yaşatabilme anlayışı, milletin varlığını sürdürmesini sağlayacaktır.

Millet olarak yaratılan tüm değerler dille aktarılabilir. Çünkü dil, kültürün yaratıcısı ve taşıyıcısıdır. Kültürü oluşturan her türlü düzen ancak dille kurulur ve dille yayılır. Kültürel bağlarımız, birlik ve beraberliğimizin temel taşlarıdır. Kültürel mirasımız, bizi diğer medeniyetlerden ayırarak geleceğe taşımakta ve dünya üzerinde geçerliliğini tüm gerçekliğiyle gösteren kimliğimizi oluşturmaktadır.

Bir millete ait inançları, tarihi, sanatı ve günlük yaşam biçimlerini barındıran kültür durağan değildir ve zaman içinde değişim gösterebilir. Kültürün değişmesiyle dil de değişir. Çünkü toplum yaşadığı zamanın tanığıdır ve zamana ayak uydurabilmek için bu kültürel değişimle birlikte dilinde de değişimler olması kaçınılmazdır. Kültürler arası etkileşim, dilden uzaklaşma tehlikesini doğuruyorsa ortak bir bilince sahip olma da zaman içerisinde yok olacaktır. Popüler kültürün milli kültürün önüne geçmesi engellenemezse yozlaşma başlayacak ve bu da bir toplumu yok olmaya götüren en önemli başlangıç olacaktır. Özellikle kitle iletişim araçlarının varlığıyla “dünyanın global bir köye” dönüşmesi, dünyanın birçok ülkesinde toplumlara kendi değerlerini unutturmaya başlamıştır. Bu yüzden kültürümüze sahip çıkmalı ve en büyük birleştirici güç olan ana dilimizi yabancı dillerin etkisinden korumalıyız.

Bir toplumda yaşayan insanlar, dünyayı ana dillerinin kendilerine sağladığı biçimde algırlar. Toplumdaki dil anlayışı; toplumun yaşama biçimini, kendini ve değerlerini yansıtırma biçimini göstermesi açısından önemlidir. Milletimizin bağrında doğup nesilden nesile aktarılan geleneklerimizi, farklılıkların zenginliğini tüm güzelliği ile yansıtan türkülerimizi, destanlar yazdıran şanlı tarihimizi kısacası kültürümüzün zenginliğini ana dilimizle kavrayabiliriz. Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın “Türkçem benim ses bayrağım.” deyişindeki coşkuyu, Yahya Kemal'in “Bu dil ağzımda annemin sütüdür.” deyişindeki bilinci, Ziya Gökalp'in “Başka dile uymaz annenin sesi, / Her sözün ararsan vardır Türkçesi.” deyişindeki milli ruhu anlamak ancak ana dilimizle mümkün olacaktır.

Dilimiz, tarihi süreç içerisinde farklı zamanlarda farklı etkileşimlerle karşılaşmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun üç kıtaya yayılarak büyüklüğünü tüm dünyaya gösterdiği dönemlerde başta Arapça ve Farsça gibi dillerden geçen sözcüklerin Osmanlı Türkçesinin içinde azımsanmayacak boyutlarda varlığını sürdürdüğü bilinmektedir. Bu dönemde oluşan dil, kendi sanat ve edebiyat anlayışını doğurmuş; ölümsüz eserler yazılmasına vesile olmuştur.

Ne var ki oluşan bu dil, halkın sosyal hayatında kopukluklara sebep olmuştur. Karamanoğlu Mehmet Bey'in "Bundan böyle divanda, dergâhta, bargâhta, çarşıda ve meydanda Türkçeden başka dil kullanılmayacak." diye yayımladığı fermanın sesi, asırlar sonrasında aydınlar ve edebiyatçılar tarafından duyulmuş; konuşma dili ve yazı dili arasındaki ayrımı ortadan kaldırmak için çalışmalar yapılmıştır. Edebiyat tarihimizde bu konudaki hassasiyet, Tanzimat ve Meşrutiyet dönemlerinde gündeme gelmiş; özellikle de Ömer Seyfettin ve Ziya Gökalp öncülüğünde başlatılan "Yeni Lisan" hareketiyle millî bir dil ve millî bir edebiyat anlayışı oluşturulmuştur.

Ana dilimizin yaşadığımız çağda teknolojiyle karşılaşmasının bir sonucu olarak başka bir değişime maruz kaldığı görülmektedir. Bir taraftan zamanın hızına ayak uydurulmaya çalışılırken bir taraftan da bu hızlı değişimin getirdiği kültürel bir yozlaşma ortaya çıkmaktadır. Çağın gerisinde kalmadan çağın gereklerine göre hareket etmek, bu değişimin ve gelişimin yüzyıllardır varlığını sürdüren milli kültürümüze zarar vermesini engellemeye çalışmak, üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Aksi halde özümüzden ve kimliğimizden uzaklaşma kaçınılmaz olacaktır.

Günümüzde temeli daha çok "özenti" kaynaklı olan bir anlayışla karşı karşıyayız. Türkçenin içine yerleştirilmeye çalışılan yabancı kökenli sözcüklerle konuşmaya ve ünlü sesleri atılmış bir yazı dili yazmaya çalışanların önüne geçmek için özellikle gençlerimizin bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Sosyal medyanın yaygın olarak kullanımı, çocukları ve gençleri "internet dili" denilen yapay bir dille konuşmaya ve yazmaya yönlendirmektedir. Bu yeni oluşum, dilimizin anlam zenginliğinden ve zarafetinden çok uzaktır. Birbirini anlamaya tahammülü olmayan, kendi değerlerinden gün geçtikçe uzağa düşen, yaratılmaya çalışılan yeni dildeki simgelerle duygularını göstermeye çalışan bireylerle karşılaşmamız, ortadaki sorunun büyüklüğünü göstermeye yetecek niteliktedir.

Dikkate alınması gereken diğer önemli bir sorun da mağaza, lokanta vb. yerler açılırken dikkat çekmek için tercih edilen yabancı isimlerin varlığıdır. Kimi zaman başka bir ülkede yaşıyor musunuz izlenimi veren bu yerler, dil kirliliğinden arındırılmalı; Türkçe isimler verilmesi yönünde tedbirler alınmalıdır. Türkçe karşılığı olan sözcükler kullanılmaya özen gösterilmelidir.

Ana dilimizin saflığını koruyabilmek ve söz varlığımızın zenginliğine zenginlik katabilmek adına "millî bir uyanış" gerçekleştirilmelidir. Öncelikle eğitim görmekte olan bireylere Türkçenin matematiksel yapısı kavratılarak duygu ve düşüncelerini doğru ve güzel bir dille anlatabilme becerisi kazandırılmalıdır. Yetiştirilecek olan nesillere Anadolu'nun bereketli toprakları gibi güzel ürünler veren, dilinden bal damlayan yazarları, şairleri, sanatkârları tanıtılmalıdır.

Okullarımızda okutulan ders kitaplarına seçilecek eserlerin dilimizin ve doğal olarak da edebiyatımızın güzelliklerini fark ettiren, sevdiren en önemlisi de ortak bir bilinci yansıtan eserler olmasına daha fazla özen gösterilmelidir. Okuma ve yazma bilinci kazanmış bireyler, içinde yaşadığı toplumu her zaman yükseltecek ve o topluma değer katacaktır.

Şüphe yoktur ki, her nesil kendi romanını, şiirini yazar. Önemli olan bu topraklarda yüzyıllardır var olan ve var olmaya devam edecek olan birikimin geleceğe taşınması noktasında özümüzden uzaklaşmamaktır. Edebiyat tarihimizde Milli Edebiyat döneminde ortaya çıkan “Genç Kalemler” gibi 21. yüzyıl Türkiye’sinin “genç kalemler”i de yaşadığı coğrafyanın hassasiyetleriyle ve renkli dokusuylailmekilmek işlenmiş diliyle kendi eserlerini yaratmalı ve nesiller arası dil ve kültür aktarımını sağlamalıdır.

Mehmet Akif Ersoy’un “Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak; / Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.” dizeleriyle bu asil milletin son ferdi kalana kadar bayrağımızı dalgalandırmaya nasıl ant içmişsek dilimizi de aynı bilinçle korumaya devam etmemiz gerekir. Çünkü varlığımızın en önemli kanıtı dildir.

* Türk Dil Kurumu “Dilimiz Kimliğimizdir” Makale Yarışması Tokat İkincisi (2017)

MEN-ŞEY'im

Güven ZORLU

“Ben bir korkağım.” dediğiniz zamanlar oldu mu? Yoksa korktunuz mu söylemeye?

İnsanlık tarihi kadar eski ve yaygın bir duygudur korku. Evet tarih boyunca korkmuşuz. Önceleri canavarlardan, doğanın sırlarından, komşu devletlerden; şimdilerde susuz kalmaktan, teknolojinin çocuklarımızı esir almasından, insanlığın geleceğinden... Bu, ortak korkuların ötesinde ve aslında duygunun doğasına ve tanımına daha yakın olanı ise kişisel korkularımız. Zira korku, karşılaştığımız nesneye veya içerisinde bulunduğumuz duruma değil, kendi düşüncelerimize verdiğimiz bir reaksiyondur. Yani herkesin korkusu kendisine!

Kimi ölümden korkar, kimi eleştiriden; kimi yüksekte, kimi kapalı kalmaktan. Yanılmış olmaktan da korkan var, kurbağadan da. Korkulu rüya görmektense uyanık kalmayı tercih ederim diyen ‘uyanık’ın yanında, zarar etmekten korktuğu için mal alıp satmayan bezirgan. Bu saydıklarımın da bilimsel bir adı var mı bilmiyorum ama bir Latince kelimeye fobi eklemek suretiyle oluşturulmuş bir sürü şekli var psikolojide.

Bu kadar meşhur bir duyguyu türlere ayırıp isimlendirmekle kalmamış tabii bilim, kaynağını ve baş etme yollarını da araştırmış. Korku sahipleri, çoğunlukla içeriden kaynaklanan bu soruna dışarıdan bir çare aradıklarında oralardan dolaşıp dönebiliyorlar içlerine. Ama diğer insanlar açısından en korkuncu da içinde bu duygudan hiç barındırmayanlar. Çokluğu kadar yokluğu da sorun, hatta daha büyüğünden. Ne demiş atalarımız: “Kork korkmazdan, utan utanmazdan.”

Ben cesur bir insanım: En çok yalancı çıkmaktan yani sözümü tutamamaktan korkarım. Bir de dişimin arasına sıkışmış bir maydanoz yaprağıyla gülümsemekten.

Eskiden, yani ilk gençlik yıllarımda, iyi arkadaşlar edinmemekten korkardım, ama onu yendim, daha sık bakarak aynalara. Hem bu yengi, önümdeki maçlara bakarken bir koz ve taktik olarak da işime yaradı sonradan. Çünkü çoğunlukla kaynağının kendim olduğunu fark ettim korkularımın. İnsan bilmediğinden veya emin olamadığı şeylerden korkardı. O zaman emin olmam lazımdı kendimden. Yoksa emin olmadığım birine nasıl güvenebilirdim!

Mehmet YILDIZ ile “Dört Mevsim Edebiyat” Dergisi Üzerine...

Konuşan: Filiz YAVUZ

Değerli müdürüm, biliyorsunuz bizim röportajlarımızın klasik bir başlangıç sorusu var. Sizinle sohbete de bu soru ile başlayalım. “Yazılı biyografisinin ardındaki Mehmet Yıldız kimdir, nasıl bir insandır?” Kendi ifadelerinizle bunu yüzeye nasıl çıkartırız?

Resmi bir doğum tarihimiz var. Benim yaşında olan kırklı yaşların üzerindeki pek çok insanda olduğu gibi benim doğum tarihimde de bir sorun var. Resmiyete bakacak olursanız 1. ayın 1'inde doğmuşum. Tabii gerçek bu değil. Kayıtlara göre her yılbaşında ben de bir yaş alıyorum ama ben biliyorum, bu yaş benim yaşım değil. Bu da farklı bir duygu. Yani madem portremizin ardındaki beni tanımak söz konusu. Ta buradan başlayalım. Kıyıda köşede kalmış beni etkileyen şeylerden biri.. Yine köyde doğmuşum. Ailem ben yedi yaşındayken köyden köye göç etmiş. 10 yaşında babası yurt dışına gitmiş işçi çocuğuyum. Tabi köy yaşantısı kendine has özellikleri olan bir yaşantı biçimi. Doğayla iç içedir, aile mutlaka tarım yapıyordur, hayvancılıkla uğraşıyordur. Dolayısıyla

kendinizi gözlemlemeye, düşünmeye daha fazla vaktiniz olur. Kültürel açıdan daha korunmuş, geleneklerin, törelerin daha hâkim olduğu köy yaşamındaki bu yaşam, düğünleri, cenazeleri kapsayan geniş ortamdır ve siz bu ortamda bir üye olarak bulunursunuz. Hele de 70'li yıllarda teknolojinin henüz gelişmediği, henüz televizyonun bile girmediği, elektriğin olmadığı dönemlerdeki köy yaşamı, o en steril haliyle sizi şekillendiriyor. Ablamın gaz lambası eşliğinde kanaviçe, el işi yapması benim hayal dünyamdan hiç gitmez. Zaten akşam olduğunda karanlıkla daha çok iç içesiniz. Bu da sizi kendi dünyanızda baş başa kalmaya, bir hayal dünyası geliştirmeye itiyor. Günümüz çocuklarıyla aramızdaki en büyük fark budur, diye düşünüyorum. Çocuklar bugün kendi hayal dünyalarını geliştirecek, kendilerini dinleyecek vakit bulamıyorlar. Köy yaşamındaki toprakla, hayvanlarla ilgilenmenin insan ruhuna ve benliğine çok şey kazandırdığına inanıyorum. Ayrıca köy kültürüne de vakıf oluyorsunuz. Şehre geldikten sonra bir şehir çocuğunun asla bilemeyeceği, deneyimleyemediği bir yaşam tarzını siz yaşayarak öğreniyorsunuz ve o sizin fikir dünyanızın oluşmasına ciddi etki ediyor. Bunların yanında babamın yurt dışına çıkışı, bir nevi babasız büyümek, hayat mücadelesini tek başına vermek de ayrıca bir direnç kazandırdı. 12 yaşında ortaokula başlayınca Turhal'a geldik. Ortaokul, lise, üniversite derken bir daha köye dönmedik. Bu sürecin devamında yanlış bir tercihle işletme okumuşluğum da vardır. Daha sonra Samsun İlahiyat Fakültesini bitirdim. Hayalimde hep öğretmenlik vardı. Kendime "İlla da öğretmen olacağım." diye bir rota çizmiştim. 1990 yılında öğretmenlik hayatımıza başladık. Her ne kadar uzun yıllar yönetici de olsak bizim asıl görevimiz öğretmenliktir. Böyle bir meslek edindiğim için kendimi bahtiyar hissediyorum. Her zaman şunu derim: "Öğretmenliğin kutsal olmasının asıl nedeni hammaddesinin de ürünün de insan olmasıdır." Tüm meslekler kutsaldır, nihayetinde insanların ihtiyaçları karşılanır ama bizzat insanla ilgilenmek, onu şekillendirmek, bana göre çok önemlidir. Tabi şunu da söylemem gerekir ki ben bir ilahiyat mezunuyum ama benim mesleki alanım haricindeki en önemli ilgi alanım edebiyattı. Bunda da lisedeki edebiyat öğretmenimin çok etkisi var. Sözlü notlarımı yüksek vermesi, önemli gün ve haftalarda bana sürekli sunuculuk yaptırması sayesinde köy çocuklarının o tabi olarak yaşadığı çekingenliği yenmemi sağladı ve edebi anlamda da bana çok büyük katkıları oldu. Bize beş edebi eser aldırıp " Bunları okumazsanız, size hakkımı helal etmem." demişti. Elbette biz bunun önemini çok sonradan fark ettik. Ben zaten her bireyin üç alanda belli bir birikime sahip olması gerektiğine inanıyorum: ilahiyat, edebiyat ve tarih. İnsanı insan yapan temel değerlerin buradan beslendiğine inanıyorum. İlahiyatın da bir yönü edebiyattır.

Biraz önceki konuşmamız esnasında ablanızın karanlıkta el işi yapması hiç aklımdan çıkmaz, dediniz. Sizin sanatçı kişiliğiniz üzerinde bu anıların karanlığın kendi içine dönüşün etkisi ne şekilde oldu?

Sanatçılara bakacak olursak biraz nev'i şahsına münhasır kişilikler olduğunu görüyoruz. Karanlık derken kuytulardır kastım. Zira bir köşeye çekilerek kendini dinlemek, tefekkür etmek, düşünmek ancak o kuytularda mümkün olabilir. Özellikle altını çizdiğim karanlık, olumsuz anlamda değil. Evde sadece bir lamba yanıyor, işinizi görebilmek için o lambayı götürüp getirmek zorundasınız. Yoksa hane halkı karanlıkta kalıyor. Siz loş bir ışıktasınız ki düşünün, duygusalılık gerektiren alanlar bugün bile mumlarla ışıtlılır. 150 voltluk böyle bir ışığın altında o duyguyu yakalayamazsınız. Daha sonra elektriğin geldiği, her yerin aydınlandığı dönemde bile bunun bir etkisi kalıyor üzerinizde. O lamba, sadece el işi için değil ki yemek yediğiniz, ders çalıştığınız zamanları da gündelik yaşamınızı da aydınlatan tek solgun ışık. Yeni neslin, zihninin herhangi bir yerinde anlamlandıramayacağı bir şeydir bu. Gören gözünüzden öte hayal dünyanızla baş başa kalıyorsunuz. Köy ve şehir yaşamı iki farklı dünyadır. Bu iki farklı yaşamı bilmiş, yaşamış sanatçıların daha velut eserler verdiklerini görüyoruz. Şimdi mesela “Beyhude Ömrüm”ü okuduğunuzda anlıyorsunuz ki anlatımdaki samimiyet ve yetkinliği yaşamayan biri sağlayamaz.

Bir metni okurken, bir konuşmayı dinlerken içlerinde yazarına, konuşmacısına yönelik bir takım anahtarlar görürsünüz. Mesela biraz önce, yıllar geçmiş olmasına rağmen evdeki tek lambadan bahsederken “O lambayı götürürseniz, tüm ev halkı karanlıkta kalır.” dediniz. Bu önemli bir anahtar cümle. Başkalarını da düşünerek yaşamayı büyürken öğrenmek zorunda kalmak. Böyle bir nesil daha fazla toplumsal oluyor galiba...

Başkalarını da düşünmek, bencillikten uzaklaşmak, o yaşam tarzının mecburiyetleri. Siz o lambayı götürürseniz, o aile gerçekten karanlıkta kalacak. “Sanat, sanat içindir.”, “Sanat, toplum içindir.” bahsine hiç dokunmuş olmayalım ama aslında sanatta da bu böyle. Sanatın toplumsal yönünü düşünmek zorundasınız. Bir şiir yazdığınızda bunun mutlaka toplumu ilgilendiren bir yönü vardır. Ancak şu da inkâr edilemez, sanat kişinin kendidir bir nevi. Siz iki kelimeyi bir araya getirdim diye; şiir yazdım, roman yazdım, diyemezsiniz. Sanat estetiği açısından olması gereken neyse o olmalı. O sanat estetiği olmazsa siz ne anlatırsanız anlatın hiçbir önemi yok. Görüyoruz işte çıkıyor birileri hamaset yapıyor; vatan, millet, aşk, sevgi ya da din temalarını işliyor ama bakıyorsunuz kupkuru. Yani işin sanat boyutu mutlaka olmalı. Başka bir yönden baktığımızda ise belki bizim neslin bir özelliği de 12 Eylül’ü gördük. Biz o zaman lisedeydik.

12 Eylül'le birlikte hapse düşenlerin anılarında da gördük; birbiriyle kavga eden, aynı sokakta, aynı okulda, aynı şehirde birbirine tahammül edemeyen insanlar, gün geldi aynı koğuşa sığıldılar, aynı havalandırmada volta attılar. Bu tecrübeyi kazanmış olanların gözleri açıldı. "Ülkeyi ben kurtaracağım, sen kurtaracaksın" diyenlere gün geldi dendi ki "Kardeşim bu ülkenin sahibi var; ne sen yıkabilirsin ne de sen kurtarabilirsin. Oturun oturduğunuz yerde." Bu tecrübeyi yaşayan insanlar önce şunu gördüler, birbirimize tahammül etmeliyiz, birimizin varlığı diğerimiz için tehlike değildir ancak bir renktir. Hayat sadece siyah ve beyazdan ibaret değildir. Siyah beyaz olsa zaten insan, insan olamazdı. Kâinata baktığımız zaman da her şey rengârenk. Bu renklilik ile birlikte bir hayat var evrende. Belki biz bunu yaşayarak da öğrendik. O zaman dedik ki, birbirimize tahammül etmeliyiz, eleştirmeliyiz ama hakaret etmemeliyiz. Bu tuzaklara 28 Şubat'ta da düştük. Keşke okuyarak, geriye dönük yaşanmışlıkları göz önüne alarak da biz bunları görsek ama insanoğlu kendisi yaşamadan bir ders çıkaramıyor. Aynı şey sosyal hayatta da geçerli. Bugün ben çalışıyorum, bir maaş alıyorum. Bu maaşı kendim için harcayacak bencillikte biri de olabilirim. Nitekim böyleleri var, görüyoruz da. Aile bireyleri ciddi anlamda sıkıntı çekiyor, ailenin gelirini sağlayan kişi genellikle ailenin erkeği, o maaşı tek başına harcıyor. Zaman zaman kendi hırsları ile gelirinin üzerinde borçlanmaya girmiş. Sürekli bize icra takipleri gelir. Hatta bunların bazıları, eşinin gelirini de kendi istekleri için harcıyor. Yani bugün çağımızın belki de en büyük sorunu bencillik. Burada aslında şu yönden güzel bir tespit yaptınız. Yaşanan her şey bir bilinç oluşmasına neden oluyor. O zamanlar biz bunun farkında değildik ama o yaşam tarzında o çok önemli. O ışığı siz aldığınızda ailenin tümü bundan etkileniyor. Dolayısıyla onu tek başına kullanacağım, diyemezsiniz. Şimdi girersiniz odaya, basarsınız düğmeye, o ışık sırf sizin için yanar. Biz bugün, o şartların insanlara kendiliğinden öğrettiğini çocuklarımıza istesek de veremiyoruz. Bunların çocuklara yazıyla, okulla değil, daha çok yaşarken verilmesi, belki bilinçaltına böyle yerleşmesi gerekir. O geçmiş yaşam tarzı, bugün bizim kişiliğimizi oluşturuyor. Bugün biz bir iş yaparken mutlaka onun diğer insanlara yararı mı var yoksa zararı mı, diye hesaplamak zorundayız, hesaplıyoruz da. Nitekim herkese bir faydası varsa "Evet" diyoruz. Aldığımız maaş sadece bizim emeğimiz değil, bütün ailemizin emeğidir. Evde eşim çalışır, onun emeğidir, çocuklarımın geleceğidir, diye hesap etmemiz gerekir. Yani dediğiniz gibi belli yaşın üzerindeki insanların daha özverili daha paylaşımcı olduğunu görüyoruz. Yeni nesil, haksızlık etmeyelim ama biraz daha bencil yetişiyor. Evde bilgisayarını paylaşmıyor, oyun konsolunu paylaşmıyor ya da tabletini, bisikletini paylaşmıyor maalesef bu da geleceğimiz açısından bizi üzüyor.

Bu derginin fikir babası sizsiniz. Derginin alt yapısında nasıl bir süreç var?

Dergi çıkartmak içimde hep bir ukdeydi. Zaman zaman biz yok desek de hayallerimiz bizi bir yere doğru yönlendiriyor.80'li yıllarda üniversitede bir grup arkadaşımızla "Mesaj" isimli bir dergi çıkardık. Yedi kişilik bir ekiptik. Bunlardan ikisi edebiyat fakültesindeydi. Diğer arkadaşlar da ilahiyat fakültesinden. O günkü şartlarda Samsun gibi bir ilde 80 döneminde okuma ve yazmanın zor olduğu günlerde sekiz sayı çıkardık. Okuyan ve yazan ekipler oluşturmak o dönemde çok zordu. Ekibin tamamı taşradan gelmiş insanlardı. Cemil Meriç dergileri tanımlarken "Dergiler, hür tefekkürün kaleleridir." der. Okuduğum bazı eserler, sözler, cümleler beni çok etkiler. Bu açıdan baktığınızda da, bir dünya görüşünüz, düşünceniz ve derdiniz var, bunun toplumla buluşmasını istiyorsunuz. İşte biz, o ekiple sekiz sayıyı iki yıl boyunca tüm zorluklara rağmen bu istikamette okurla buluşmayı başardık. Zordu, zira bunun bir ekonomik boyutu var, öğrencisiniz, reklamlarla ayakta kalıyorsunuz. Ayrıca bir hazırlanış, baskıya giriş süreci var. Çoğu zaman eve gittiğimizde akşam yemeğini bir simitle geçiştiriyorduk. Ve tüm bunlara rağmen bu süreçte ortaya çıkan sonuçlar çok işlevsel oldu. 12 Eylül'den 86-87 ye kadar bizim içinde bulunduğumuz kesimin o zamana kadar herhangi bir kültürel, sanatsal faaliyeti olmamıştı. Derginin tüzel kişiliği ile gazetecileri, yazarları getirdik, halkla buluşturduk. Gönül isterdi ki daha uzun sürsün. Tabii İstanbul dışında da dergi çıkarmak belki ayrı bir başlık gerektirir ama çok kısaca şu kadarına değineyim, ekonomik zorlukları yanında dergi dünyasının kendine özgü kaprisleri de var tabii. Çok az İstanbullu, çok az yayın kuruluşu bizi gördü. Buna rağmen, zaman zaman tanıtımımızı yaptılar, "Bakın Samsun'da da yayında olan böyle bir dergi var." Dediler. Yani dergicilik hep içimizde vardı. Geriye dönüp baktığınızda gerçekten bir eser kalmalı. Her şey uçup gidiyor, söz de uçup gidiyor, hayat da uçup gidiyor... Sizin varlığınız aslında geriye bıraktığınız "Eser"le eşit. Bu düşünceyle dedik ki acaba bin kadar öğretmenin olduğu Turhal'da bir dergi çıkarabilir miyiz? İşte bu düşüncelerle de yola koyulduk.

Derginin yayın kurulunu belirlerken nelere dikkat ettiniz.

Dergiciliği daha önce yaptığım için çok ciddi bir emek istediğini biliyorum. Bu işin içinde olacak arkadaşların gönüllü olması lazım. Çünkü çok özveri isteyen bir iş. Bu iş aklımın bir tarafında hep yaşadığı için öncelikle Türkçe -Edebiyat öğretmenleri ile bir toplantı yaptım. İlk etapta altyapıyı onlarla kurmanın daha doğru olduğunu düşündüm, nitekim toplantıları yaptıktan sonra ilgisi olan arkadaşların kendini hissettirdiğini gördüm. Sonrasında bazı arkadaşlara teklifi bizzat ben götürdüm. Yayın kurulu sadece yazı yazacak insanlardan da oluşmuyor. Buradaki ilk bakış açısı gelen yazıların ince elekten geçirilerek iyi eserlerin dergiye konması. Yani yayın kurulu yazılar yazacak

da dergi çıkartılacak düşüncesiyle yola çıkmadık zaten. Yayın kurulunda bu şekilde kendini hissettiren arkadaşlarımız da yazan arkadaşlarımız da var. Yine ilçenin okuma faaliyetlerinde görev alan istekli arkadaşlarımız da var. Bunları önceledim. Fazla gönüllü de çıkmayınca bu kriterleri kendimize hareket noktası olarak kabul ettim. Böylece yedi kişilik bir ekip ortaya çıktı ama çok enteresan dergi 8. sayısını çıkartıyor ve yayın kurulu aynen devam ediyor. Bu da seçimde çok isabetli olduğumuzu gösteriyor. Orada şuna da dikkat ettim ve eminim tüm yöneticiler aynı kanaattedir. Siz bir iş yapıyorsanız sizinle birlikte emeğini ortaya koyan, sizinle beraber taşın altına elini koyan, özveriyle çalışan, fikirsel olarak da katkıda bulunan insanlar, sizin için çok önemlidir. Aynı zamanda biz bu ekipte farklı fikirlerin ve farklı dünya görüşlerinin de olmasını istedik. Çünkü devlet kurumuyuz. Bu ülkenin bütün fertleri devletin de birer üyesidir. Kamu görevi yapan biz öğretmenler de Türkiye mozaığının bir parçasıyız. Dolayısıyla bu derginin içeriğinin de çeşitli olmasını, birçok farklı bakış açılarıyla, farklı dünya görüşleri ile meseleyi değerlendiren arkadaşların da burada olmasını istedik. Nitekim o konuda da dergimizi okuyan herkes bunu teslim edecektir. Tırnak içinde söylüyorum, bu çeşitlilik resmi bir devlet kurumunun çıkarttığı dergide olabildiğince kendini gösterme imkânı buluyordur. Umarım okurlarımız da bunu fark ediyorlardır.

Bir önceki röportajımızda Arif AY Hocamız İstanbul'a ulaşamayan taşra yeteneklerinin ortaya çıkartılmasında taşra dergilerini özellikle önemsiyorum, demişti. Dergiye sadece öğretmen ve öğrenciler mi eser gönderebilir? Derginin Arif hocamızın kastettiği şekilde bir işlevi de var mı?

Birinci derecedeki amacımız, öğretmen ve öğrencilerimize yönelikti. Özellikle öğrencilerimiz için bir okul olmasını hedeflemiştik. Ama zaman içinde şekilleniyor. İlk başta dışarıya açılmadık. Önemli olan derginin bir okul görevi görmesiydi. Zamanla 1. sayıdan itibaren kapağından mizanpajına kadar eline alan herkesi cezbetmiş olması cesaret verici. Çok açık söyleyeyim; işi bilen, dergiyle, yazma-çizme ile uğraşan insanların çok olumlu dönütleri var elimde. Özellikle telefonla arayanlar, yazılı gönderenler. "Dergi bize ilk geldiğinde hani bir İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden ne gelir, yaptıklarını tanıtan bülten ve benzeri gibi bir şey gelir, diye düşündük. Açtığımızda bu bir İstanbul'da Ankara'da edebiyat dünyasında çıkan edebi dergilerden farksız. Küçük bir ilçede bunu nasıl çıkartıyorsunuz?" diyen çok arkadaşımız oldu. Bu dergi sadece Turhal'a özgü bir dergi değil, tüm Türkiye'ye dağılan bir dergi. Bu derginin bir diğer amacı da Turhal'ın yerel kültürünü, tarihini edebiyatını tanıtmak, halk ozanlarından tutun da yerelde sözlü edebiyatın hikâyeciliğinin temsilcileri olmuş kişilere, masal ve efsanelere de yer vermek, bu eserleri ete kemiğe büründürmekti.

Ancak o alanda istediğimiz amaca ulaşamadık. Tüm bunları düşündüğümüzde dergimiz tabii ki herkese açık. Yapılacak derlemelere açık. Turhal'ın tarihi ile ilgilenenler var, bunlara açık. Zaman zaman biz teklif götürüyoruz ya da kendileri eser gönderiyorlar. Dikkat ederseniz gittikçe daha genel bir niteliğe bürünüyoruz. İl dışından da eser gönderen yazarlarımız var. Ancak bizim mihenk taşımız yereldeki öğretmen ve öğrencilerimiz. Başta daha kapalıydık ancak artık dışardan gelen yazar ve şairlerimize de kapılarımızı açıyoruz. Ekonomik sıkıntılar nedeniyle dar tuttuğumuz hacmimizi genişletebilirsek dışarıdan gelen yazar ve şairlerimize de daha fazla yer ayırabileceğiz.

Yazıların seçim süreci nasıl işliyor? Dergiye gönderilen şiirlerin “Divan tarzında olsun, hayır efendim öyle olmasın da Garip tarzında olsun.” vs. gibi tür ya da tarz bakımından beklentileriniz var mı?

Önce şunu söyleyeyim yayın kurumumuz daha önce de söylediğimiz gibi dünya ve sanat görüşü itibariyle farklı arkadaşlardan oluşuyor. Belki derginin genel kabul görmesinde bu da çok önemli, yani tek ses değiliz biz. Dışarıdan bize yazı gönderecek arkadaşlara daha başta söylediğim bazı şeyler var ki, onlar da zaten bizim buradaki prensiplerimiz. Yazılar bana gelir, ben onları mail ile arkadaşlara gönderirim. Gönderdiğim yazılarda kesinlikle yazarın ismi yoktur. Eserin kime ait olduğunu yayın kurumumuz bilmez. Okurlar ve bunları 10 üzerinden bir değerlendirmeye tabii tutarlar ya da yayınlanabilir-yayınlanamaz şeklinde bir son kararı kendileri verirler. Daha sonra yayın kurulu olarak toplanırız. Herkesin elinde eserler vardır. Değerlendirmeler tartışılır. Örneğin bir arkadaşımız bir şiir, hikâye ya da herhangi bir eser ile ilgili yayınlanmaya değer bulmadım, şeklindeki görüşünü açık açık söyler. Eser tartışılır, bu tartışmanın neticesinde yayın kurulu yayınlanması ya da yayınlanmaması yönündeki kararını oy birliğiyle alır. Kurulun yayınlanmasına karar verdiği eseri de yayımlarız. Ancak nihayetinde resmi nitelikte bir dergiyiz. Müstakil bağımsız bir dergi olsaydık, farklı çağrışımları olan bir şiiri de, eseri de dert edinmezdik. Bazen yayın kurulu “Ne var ki bu kelime?” diyor. Bir kelimenin bile çağrışımları farklı değerlendirmelere neden olabiliyor. Belki yayın kurulu daha bağımsız hissediyor kendilerini, ama ben ana sorumluluğu alan kişi olarak, nihayetinde bir devlet kurumu olmamızdan kaynaklanan titizliği göstermek zorunda hissediyorum kendimi. Devleti, gelenek ve görenekleri, halkın değer yargılarını hesaplamak, tamamen tarafsız kalmanın yanında yazar ya da şairin o sözcüğü kullanırken hiç aklına gelmemiş olsa bile, sözlük anlamı dışında farklı algılanabilecek belli düşüncelere mal olmuş çağrışımları olan anlatımları da değerlendirmek zorundayım. O zaman da yazarına şu kelimenin ya da bölümün çağrışımı farklı algılanabilir, diyorum. Uygun görürse değerlendiriyor. Bunun haricinde de bir ölçütümüz yok. Zaten asla

bir esere müdahale edecek kadar kendimizi sanat eleştirmeni gibi görmüyoruz. Böyle bir durum ortaya çıktığında bile yine yayın kurulu olarak tartışıyor ortak bir noktada buluşuyoruz. Yani bir kişinin “Bu yayınlansın ya da yayınlanmasın.” demesi ile o eserin yayınlanıp yayınlanmamasına karar verilmez. Altını çizmem gereken şey şu; karar verme aşaması da dâhil olmak üzere hangi eserin kime ait olduğunu yayın kurulunda ki hiçbir arkadaşımız bilmez. Dolayısıyla daha tarafsız bir seçim oluyor ve bu durum derginin içeriğindeki kaliteyi artırıyor. Yani tarz ve tür tercihi noktasında şiir, deneme, hikâye ya da röportajlarımız da özel bir sınırlamamız yok. Biz bir ekol değiliz. Belki geçmişte dergiler ekole dönüştüğünde kendi tarzlarının dışındaki eserleri yayınlamamışlar ama bizde öyle bir durum yok. Biz gelen her tarzda şiiri değerlendiririz, ister divan, halk ya da modern tarzda yazılmış olsun, eğer şiirse bitmiştir. Zaten siz okuduğunuzda şiir olduğunu anlarsınız, tarzı hiç önemli değil. Biz onu yayınlarsınız ki dergimizde bunun örnekleri 8. sayıda da mevcut. İnşallah okurlarımız da bunu teslim eder. Belki biz gelen ürünü şiir olarak görüyoruzdur da okurlarımız görmüyordur. Tabii o da onların takdiri. Ben yayın kuruluma bu konuda çok teşekkür ediyorum, çok özenliler. Bilmiyorum bu soru olarak gelir mi, birbirlerine de hiç acımazlar. Bunun örnekleri de var. Bir kaliteyi tutturabilmeniz için bunu yapmanız gerekir.

Değerli müdürüm, biraz önce dediniz ki “O masa etrafında birbirlerine karşı da çok acımasızlar.” Yayın kurulundaki arkadaşlarınızdan gelen eserlerin yazarları da mı bilinmiyor? Bilmeden birbirlerini de mi o masada eleştiriyorlar?

Aslında maalesef bizim her toplantımız çok enteresan görüntülere sahne oluyor. Şimdi diyelim bir şiir, yazı vb. geliyor. Yayın kurulundaki bazı arkadaşlar eseri yerden yere vuruyor. Şura olmamış, bura uymamış. Masada sadece ben biliyorum, eserin kime ait olduğunu. Eser yayın kurulundaki arkadaşlardan birinin ama eleştiren bilmiyor tabii. Bakıyorum, eleştirilen arkadaşımız kızarıyor, renkten renge giriyor, biraz tebessüm ediyor. Kızsa olmuyor, artı biraz mahcubiyet... Her sayıda böyle 1-2 olayımız oluyor. Sonuçta isimler açıklandığında istisnasız hiçbir tatsızlık olmadı bugüne kadar. Herkes iyi niyetle derginin daha kaliteli bir şekilde çıkması için gayret ediyor. Zaten bir arkadaşımız olumsuz eleştiri yaparken bir diğeri de hayır, sen orada öyle düşünüyor olabilirsin ama şu yönüne bakıldığı zaman çok iyi, diyebiliyor. Dolayısıyla aslında eserler çok yönlü değerlendiriliyor. Bu eleştirilerden, değerlendirmelerden sonra yazarların isimlerini açıklıyoruz. Yayın kurulundan bile olsa genel beğeniye oluşturamamışsa yayınlamıyoruz. Arkadaşlarımızdan hiçbiri bugüne kadar ne gönül koydu ne de sorun çıkardı. Değerlendirmelerden sonra arkadaşımız, bazen eleştirilen, uygun görülmeyen yeri tekrar değerlendiriyor, düzenliyor ve tekrar görüşüldüğünde bu kez uygun

bulunursa eser yayınlanıyor. Arkadaşlarımızın hepsi dışarıdan gelen eserleri nasıl eleştiriyorlarsa kendi eserlerinin de aynı şekilde eleştirilebileceğini bilen, kabullenen arkadaşlar. Bugün 8. sayıya ulaştıysak arkadaşların bu konudaki tutumları sayesinde. Kendilerine teşekkür ediyorum.

Kendiniz de bir şairsiniz, şiirleri incelerken kendi tarzınıza yakın olanlar daha olumlu bir etki bırakabiliyor mu? Ya da yayın kurulundaki diğer arkadaşlar bu komplikasyonu nasıl aşıyor?

Bu soruya şöyle cevap vereyim, benim şiirle ilgilenmem lisede başladı. Üniversitede de dergi çıkarttığımız yıllarda devam etti. 1995 yılında bir kitaplık şiir oluştuğunu görünce ne oldu, o günkü Mesaj dergisinde ve Maveria gibi pek çok dergide de yayınlanmıştı bunlar. Bunları kitaplaştıralım, dedik. O yıllarda Konya'da Esra Yayınları şiir kitapları serileri yayınlamaya başladı. Özellikle genç kalemlere önem verdi. Dedim ki "Ben de bir götüreyim şiirlerimi." toparladık, koyduk bir dosyaya, tuttuk Konya'nın yolunu. Sonra dedilerki bize, bizim editörümüz var; İbrahim Bey, o bakacak, yayınlanmaya değer bulursa yayınlanacak. Benim bir kitabım var, o da bu kitap. Yani bize eser gönderenlerin haletiruhiyesi neyse o zamanlarda benim de haletiruhiyem oydu. Yani sizin eserleriniz bir bilirkişiye gidiyor, ne olursa olsun eserinizin yayınlanıp yayınlanmayacağına birisi karar veriyor. Onun şiire bakış açısı, değerlendirmesi, kabiliyeti, kapasitesi neyse odur. Yani siz artık onu değerlendirecek durumda değilsiniz. 15 gün geçti, bir ay geçti, ses seda yok. 2 ay sonra dediler ki Mehmet Bey biz sizin şiirlerinizi yayınlamaya değer bulduk. İnşallah devamı gelir. 20 yıldır düzenli bir yazı hayatı olmadı ama bir eserinizin yayınlanması, kabul görmesi çok farklı bir duygu. İşte bu noktada temel motivasyonumuz bu oluyor. Nihayetinde eser çıktı, 1996'da yayımlandı. Bu arada sizin de bir tarzınız oluşuyor ama tarzı ne olursa olsun iyi şiir kendini belli eder. Hani bu eleştirmenlerin yorumları vardır, vezinle yazıldığı zaman o formun kısıtlaması, kişiyi sınırlaması söz konusudur, denir. Yani gerçekten eser bir şiirse hangi formda yazılırsa yazılsın yine kalitesini, kalibresini ortaya koyar. Sadece vezinleri oluşturarak yazılan her eser şiir olmuyor ama bugün bizi de besleyen kaynaklardan bir Necip Fazıl'ın şiirleri okunduğunda oradaki veznin kalıbın sizi de daralttığını hissetmezsiniz. Adeta kendi mecrasında akan bir su gibi akıp gittiğini görürsünüz. Zihninizde hiçbir rahatsızlık oluşturmaz, takılmaz. Sezai Karakoç ki onu okuduğunuzda şiirin ne olduğunu rahatlıkla görebilirsiniz. Yine bizim kaynaklarımızdan Arif Ay, İsmet Özel hakeza öyledir. Bir şairimiz şair olma özelliğini kazandıysa ister serbest yazsın, ister vezinle yazsın, kendini gösterir. Biz ona çok takılmıyoruz. Yeter ki gelsin. Şiir gerçekten şiir olsun. Orhan Veli tarzında da olsa Abdürrahim Karakoç gibi, Nazım Hikmet gibi Necip Fazıl gibi yazılsa da kabul görür.

Röportaja oturduğumuz süreç içerisinde sayısız defa röportajı bölen bir yoğunluk söz konusu oldu. Bu yoğunluk içerisinde bir de ev ve aile hayatınız varken bir eş, baba-oğul, abi gibi rolleriniz de olmasına rağmen böyle bir dergiyi çıkartmak biraz cesaret işi olmadı mı? Hariçten bir şeylere vakit ayırabiliyor musunuz, biraz daha vaktim olsaydı şunu yapardım diyor musunuz?

Çocukluktan bu yana dönüp geriye baktığımızda ne kalıyor sorusunun cevabı çok önemli. Sezai Karakoç'un bir şiiri var: "Günahlarım kadar ömrüm vardır." diyor. Her okuduğumda, her aklıma geldiğinde, içimde bir sızı oluşturur. Geriye dönüp baktığımızda ne kaldı, ne kadar sevabınız ne kadar günahınız kaldı? Geriye dönük kaç insanın gönlünü kırdınız? Bu çok önemli. Kaç gönül yaptığımız o kadar önemli değil, kaç gönül kırdınız, bu önemli. Çünkü işte onun hesabını vereceksiniz. Bir insanın gönlünü kırdıysanız, bir insana zulmettiyseniz, haksızlık ettiyseniz, onun bir hesabı var. O bütün hayatınıza bedeldir. Biz de geriye dönüp baktığımızda işte bunun gerçek çıkış nedeni bu. Öğretmenlik, müdürlük bunlar bizim görevimiz zaten. Bunu yapacağız, öğretmen olarak iyi birer vatan evladı yetiştirebilirsek, bunun hamurunu yoğurabilirsek, en büyük kazanımımız bu. Ama bu, karşılığında bir maaş aldığımız görevimiz. Tabii ki birey olarak, bizim anne rolümüz, var, baba rolümüz var, kardeş rolümüz var. Yani Mehmet Yıldız da önce bir babadır, eştir, oğuldur, kardeştir, komşudur. Bunların hepsinin üzerinde bir kuldur. Her bir alanla ilgili sorumluluğu vardır. Hepimizin var. Bu sorumlulukları yerine getirirken hem topluma hem gelecek nesillere karşı da sorumluyuz. İşte böyle fazladan bir şeyler yapma, üretme fikri de buradan çıkıyor. Evet, bu kadar telaş, iş gücü var ama geriye dönüp baktığımızda bu ülkeye, bu çocuklara, gelecek nesillere ne bıraktık? 100 yıl sonra Turhal'da neler olmuş, neler bitmiş, dendiğinde kimse gidip mezar taşlarını saymaz ama kütüphanelerin bir köşesinde bu eserler duracaktır. Bir şeyin nüvesini ortaya koyduğunuzda gelecek nesiller onun üzerine oradan da hareketle daha iyisini daha güzelini inşa edebilecekler. Biz şu anda ortaya koyduğumuz eserin öyle aman aman çok iyi bir şey olduğunu iddia etmiyoruz. Bu dergi ilçemiz, taşra ya da gelecek nesiller adına, bir sıçrama tahtası, ilk basamak olarak onların elinde olacak. O yüzden bunların kalıcılığını düşünerek bütün yorgunluklara, telaşımıza rağmen bu faaliyetlerin olması gerektiğine inanıyorum. Hatta her ilçede, her ilde olması gerekir. Hiç unutmam, yıllar önce bir köşe yazısında okumuştum. Amerika'da da kalmış bir yazar şu anda hatırımda olmayan bir kütüphane ismi vererek diyor ki, Orada Türkiye'nin orta ölçekli bir ilinde çıkan yerel gazetenin, varsa derginin mutlaka bir nüshası vardır. Ben bunu okuduğumda dehşete kapıldım. Bugün diyoruz ya işte Amerika, Avrupa... Bu kendiliğinden olmuyor. Biz kendi ilçemizde çıkan yerel bir gazeteden biz haberdar değiliz. Tokat'ta ya da Amasya'da, Yozgat'ta, Çorum'da, Sivas'ta çıkan yerel bir dergiden maalesef o şehirde yaşayanlar haberdar değil ama Amerika'daki o kütüphanede mutlaka

bir nüshasını bulursunuz, diyor. Dolayısıyla söz uçup yazı kaldığına göre biz de dedik ki böyle bir eser kalsın, her tür yorgunluğa değer. Ha zaman zaman şunu diyoruz, “Yönetici olmasaydık kendimize daha çok zaman ayırırdık.” ama bir taraftan da yönetici olmasaydık buna cesaret edemezdik. Fakat çok tatlı bir yorgunluk. Gerçekten yoruyor ama bir taraftan da sizi dinlendiriyor. Bu yönüyle de güzel bir uğraş. Tabii yayın ekibi ile birlikte bunu yapıyoruz. O arkadaşlarımız da öğretmenliğinin yanında bu özveride bulunuyorlar. Bunun için onlara kimse para vermiyor, maaş vermiyor, ek ders vermiyor, tamamen özveri ile yapılan, emekle yapılan bir iş bu. Ben onları da zaman zaman fazla yoruyorum. Haklarını helal etsinler, kendilerine bu vesileyle tekrar teşekkür ediyorum.

İlk dergiden bugüne zaman içinde neler değişti, derginin bu evrimsel sürecini izlerken de nasıl bir değerlendirme yapabilirsiniz?

Her sayı daha iyiye gidebilmek için bize bir basamak. Değişim, her zaman gelişim olmuyor. Bazen bir önceki sayının gerisine de düşebiliyorsunuz ama sadece şekli bir değerlendirmeye kapaktan örnekleme yapsak bile, derginin ilk kapağıyla 8. sayının kapağı bile nereden nereye geldiğimizi gösteriyor. Nihayetinde biz matbaacı değiliz, özel tasarımcı değiliz, öğretmeniz. Şekil olarak söylüyorum, eser matbaadan çıktıktan sonra kapak şöyle olsaydı, böyle olsaydı, mizanpajı böyle olsaydı, şeklinde değerlendirmeleriniz mutlaka oluyor. Bir sonraki sayıda biz bunu yeniliyoruz. Ayakta kalabilmek, dergiyi çıkartabilmek için mutlaka reklama ihtiyacımız var. Ben burada sizin aracılığınızla bizi destekleyenlere çok teşekkür ediyorum. Buraya reklam vererek bu eserlerin gün yüzüne çıkmasına vesile oluyorlar. İlk 6 sayıda, her sayımızda mutlaka bir röportajımız vardı ama kapakta içerideki yazarlarla ilgili hiçbir bilgi yoktu. Dergilerdeki kapak olayını marketlere, mağazalara benzetiyorum. Onların da vitrinleri vardır, derginin de vitrini, kapağı. Biz tabii çok profesyonel değiliz. Bu işi yaparken çok da profesyonel olmadığımız için kapakta bu tür bir dizayna gitmek bize zor geldi. Aslında bu zorluk, daha çok bir yanlış yaparsak telafisi çok zor olur, endişesiyle. Bir isim basmak, birinin adını yazmak zor bir hadise değil. Alınganlıklara da sebep olabilir, diye düşündük. Yayınladığımız fotoğraf kişinin hoşuna gitmeyebilir vs. Ama bu defa da içerikle ilgili olarak dergi ele alındığında hemen gözükmesinin de aslında önemli olduğunu fark ettik: Gülten Dayıoğlu'ndan Mehmet Güler yüz'e, oradan Arif Ay'a. Çok değerli insanlar bunlar. Nihayet geçen 7. sayımızda kapağımıza Arif Ay'la söyleşi yaptığımızı yazdık. Bir gün bir ilçe müdürümüzden bana bir telefon geldi. “Hocam dergiyi getirmişler, masanın üstüne koymuşlar. İşte ben de klasik bir bülten, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü başka ne çıkarır? O tipte bir yayın gelmiştir, diye düşündüm. Sonra kapağına falan baktım, çok farklı gözüküyor. Sonra bir baktım ki “Söyleşi: Arif Ay “ yazıyor, Allah Allah, dedim. Dergiyi elime aldım.” Yani kapaktaki Arif

Ay ismi o ilçe müdürümüzün o dergiyi alıp bakmasına vesile olmuş. Demek ki bu da bir ihtiyaç aslında. Bir görevi, bir işlevi yerine getiriyor. Yine de teferruatına çok giremiyoruz. Çünkü kapakta çekeceğimiz, kullanacağımız fotoğraflar, orada kullanacağımız vurucu bir cümle, profesyonel çaba ve emek istiyor.

Dergicilikte özellikle ilginizi çeken dergi ya da bu alanda hizmet veren kişi ve kişilikler oldu mu?

Türkiye’de pek çok köklü dergi var. Varlık Dergisi, yine Maveria ki devam etmesini isterdim. Maveria büyük bir okuldu. Devamında Hece dergisi, Yedi İklim, şu anda Arif Hoca’nın çıkarttığı Edebiyat Ortamı. Yine benim bir dönem takip ettiğim Maraş’ın Andırın ilçesinde yerel Andırın Postası diye bir gazete vardı. Bunlar “İkinci Yazıları” diye bir edebiyat dergisi çıkartıyorlardı. Bu böyle bizim bildiğimiz klasik kapağı falan olan bir dergi değil. 4 sayfa bazen 6 sayfa, yarım gazete boyutunda, sarı kâğıda basılı bir dergi ama öyle bir havası, güzelliği, öyle bir çekiciliği var ki İstanbul’da çıkan dergilere bana göre fark atar. Çünkü her şeyden önce çok samimi. İstanbul merkezli büyük dergiler dediğimiz dergiler çok kaprisli olurlar ama bu dergi herkese açık. Şöyle geriye dönüp o sayıları çıkartıp baktığımızda bugün gerçekten Türkiye’de şairliği ile hikâyeciliği ile bir yerlerde olan insanların eserleri yayınlanmış. Gerçek bir okul olmuş. Sahibi vefat etmiş, Allah rahmet eylesin, Turhal ile ilgili bahsettiğim şey de bu işte. 1000’e yakın ilçe var. Bakın şu anda biz kimi anıyoruz, Andırın ilçesini anıyoruz. Şehirlerin de bir ruhu var, onlara da ruh katan işte bu insanlardır. Dergiler değerlerdir. Bugün tarihi kentler neden önemlidir? Çünkü orada sadece bir tarih değil bir geçmiş kültür yatıyordur. Bir kişi bakarsınız bir şehre anlam katar, o şehir o ülke hatta o medeniyet yok olabilir ama o kültür yaşamaya devam eder. Mesela Floransa yok ama Dante devam ediyor, ölümsüzleşiyor. Bunun gibi, şehirlere anlam ve değer katan insanlarla şehirler ruh buluyor, can buluyor. Tabiri caizse bizim yeniyetme şehirlerimiz ile ilgili en büyük handikabımız bu. Yeni kurulan bir şehirde ruh bulamıyorsunuz. Mesela inanç turizmi dediğimiz şey. Hacı Bektaş Veli’nin türbesi on binlerce, yüz binlerce insanı oraya çeker. Darend’e giderseniz, Urfa’ya giderseniz, İstanbul ki bunun merkezi. İnsanlar oraya gider, işte böyle bir kasaba, bir şehir, bir köy, her birinin tabiri caizse birer bekçileri vardır. Bekçisi olmayan şehir bana göre betondan ibarettir. Böyle baktığımız zaman da bir Andırın’ı bugün anabiliyorsak bunun nedeni böyle güzel insanların burada yaşamış, emek vermiş olmasıdır. Bütün bunlar, bu dergilerin her biri bizi besledi. Cemil Meriç şöyle der: “Genç tefekkür dergilerde kanat çırpır.” Oralarda yetişiyor, oralarda kendilerini buluyorlar. Böyle baktığımız zaman ben inanıyorum ki şu anda çıkarttığımız dergi de birilerine ciddi bir okul olma özelliği taşıyacak ve yarın bir yerlere gelmelerine vesile olacaktır. Bunu başarabilirsek ne mutlu bize.

Bu süreç içerisinde ne gibi zorluklarla karşılaşıldı, hedeflenen amaçlara ulaşıldı mı?

Başta söylediğimiz gibi bu dergideki ilk amacımız, öğrencilerimize, genç kalemlere bir okul olması, onları teşvik etmesi. Düşünen, okuyan ve yazan bir nesil, üçünü bir arada götüren bir nesil yetişmesine katkıda bulunması. Zaten biz bunun için uğraşmıyor muyuz, okullarımızın amacı da bu değil mi? Maalesef okuma, ayrı bir başlık, en ciddi sorunumuz bu. Okumayan bir nesil, hiçbir alanda başarılı olamıyor. Belki matematik sorularını çözebiliyor, iyi bir fizikçi olabiliyor ama okumuyorsa bu akademik bilgilerin topluma yarara dönüşmesi çok sınırlı oluyor. Bakacak olursanız şair ve yazarlar arasında çok doktor, öğretmen vardır. Yani o kabiliyetini dönüştürmüştür. Bizim de buradaki temel amacımız, çocuklarımızın önce okumaları, düşünmeleri ve yazmaları. Bunların birinci ve ikinci aşamalarının okulda gerçekleşmesi, üçüncü aşamada ise derginin bu alana hizmet etmesidir. Belki biraz serzeniş olacak ama 1000 tane öğretmenimizin olduğu bir ilçede -ki bunların 100'e yakını Türkçe ve edebiyat öğretmeni- işin doğrusu ben daha çok ilgi bekliyordum. Bunu göremedim. Belki bunu okuyan arkadaşlarımız bu sözlerimden alınacaklar ama zaman zaman şahit oluyoruz, yazma aşamasından, matbaaya, matbaadan çıkıp dağıtımına kadar oldukça emek isteyen bu dergi, öğretmenler odasında masanın üzerine konulduğunda şöyle bir sayfalarını açmayan pek çok arkadaş olduğunu da biliyoruz. Bizi üzen budur, en büyük hayal kırıklığı diyebileceğim durum bu. Onun dışında tabii ki ekonomik olarak büyük bir külfet ama bir şekilde aşıyor. Evet, belki biraz gecikiyor. Belki profesyonel yapsak, işte her ayın birinden birine, üçüne gibi ama burada bazen de gecikmeler olabiliyor. Bir hafta, on gün, belki bir ay, bu sayıda olduğu gibi. Nihayetinde bu eser ortaya çıkıyorsa işte ne mutlu fakat eser ortaya çıkıp ulaştıktan sonra öğretmenlerimize, öğrencilerimize; en azından ne yapılmış, ne var bunun içerisinde, ilgisini çeken bir hikâye, bir şiir, bir deneme, her sayımızda bir röportaj, mutlaka bir şey bulacaktır. Okunmasını insan arzu ediyor, çünkü dergiler güncel olandır, güncel olanı da takip etmek gerekir. Diğer sayı çıktığında dergilerin önceki sayıları kütüphane raflarına terk edilir. Ne zaman ki oradaki şiirler, eserler bir kitaba dönüşür, ancak o zaman tekrar gün yüzüne çıkar. Yoksa geriye dönük dergi takip edilmez. Çok nadir insan vardır, dergi arşivi yapan. Onlar da çok özel insanlar. Dergiler, o güncelliğini koruduğu sürece ilgi görürler. Daha sonra raflara terk edilirler. O zaman o günceli mutlaka o günkü hava ile teneffüs etmek gerekir, diye düşünüyorum. Yoksa biz dağıtım aşamasında zaten dergimizi tüm il müdürlüklerine, ilçe müdürlüklerine gönderiyoruz. Başta kendi bakanlığımız olmak üzere bakanlıklarımıza ulaştırıyoruz. Ayrıca Tokat ilimizdeki mümkün merteye bütün büyük okullara da ulaştırmaya çalışıyoruz. Bu kolay bir iş değil fakat bu bizi yormuyor. Okullarda masaların üzerinde tozlanmaya bırakılması, işte, bu bizi üzüyor.

Sizin sanat anlayışınıza etki eden kişi ya da kişilikler oldu mu?

İnsanın vücut yapısı bile yedikleri ile içtikleri ile şekil buluyor. İyi beslenememek bir insanın vücut yapısına bile etki ediyor. Çok et yiyen bir insanın davranışlarıyla vejetaryen bir insanın davranışlarının farklı olduğu, yemek yeme alışkanlıklarının bile karaktere etki ettiği söyleniyor. Tabii insanın ruh dünyası da böyledir. Yani ben kendi adıma biraz önce söylediğim gibi bir tarafta Necip Fazıl'ı okudum ama bir tarafta da Nazım Hikmet'i okudum. Belki Nazım Hikmet içerik olarak beni çok etkilemedi ama onun sanat anlayışı, şiirleri mutlaka bende iz bıraktı. Necip Fazıl, Sezai Karakoç veya biraz önce söylediğimiz Erdem Bayazıt gibi isimleri de yeni kuşağın, akranlarımın da şiirlerini alır, mutlaka takip ederdim. Mesela Arif Ay'a da bir telefon sohbetinde şiirini ezberden okumuştum. İşte 87'lerde daha kitabı ilk yayınlandığında almışım, okumuşum ve ezberlemişim. Arif Hoca, belki bizden yaş olarak biraz daha büyüktür. Kendi akranlarımızın şiirlerini de hakeza öyle. Bunları takip ettik. Tabii özellikle ilahiyatçı olmamızdan kaynaklanan tasavvuf edebiyatına, Divan edebiyatına yakınlıkla Fuzuli, Nabi, Nefi okuduk. Bunların kullandığı dil itibarıyla de yakınlıkları onlardan bir haz almamızı sağladı. Özellikle neden ilahiyat, tarih ve edebiyat diyorum? Kendi öz kültürümüzü anlamada da bu çok önemli. Bir edebiyat öğretmeni, bu kavramlarla üniversitede hemhal olabiliyor, bir tarihçi biraz daha paleografi okuyarak Osmanlıcadan bir kazanım elde edebiliyor ama diğer alanlara gittiğinizde maalesef kendi kelimelerimiz kavramlarımız yok. O zaman da anlayamıyorsunuz. Ben kimseye haksızlık etmek istemiyorum ama bu maalesef liselerden başlayarak devam ettiği için kelime hazinemiz çok sınırlı. Mesela siz bugün bazı kelimeleri kullandığımızda öğrencilerinizle anlayamıyorsunuz. Bu bir çoraklaşmadır. Biz o yüzden çok okumayı tavsiye ediyoruz. Farklı eserleri, farklı kimlikteki yazarları, hem farklı dünya görüşleri açısından hem de dil açısından. Bugün Arapça, Farsça temelli kelimeler kullanmayan yazarlar da okunmalı diğerleri de okunmalı. Bugün örneğin hukuk dili, eğer dediğimiz altyapı yoksa hukuk dilindeki pek çok kavramı, kimsenin anlaması mümkün değil. Biz bunun ilkokulda, ortaokulda, lisede altyapısını vermediğimiz için üniversitede bir yönelim olsa da artık olmuyor. O yüzden ciddi anlamda çocuklarımıza ilahiyat, tarih ve edebiyatın verilmesi gerekir. Her öğrencinin mutlaka bu altyapıdaki eğitimden geçmesi ve bu kavramlara aşına olması gerekir. Yoksa kendi eserlerimizi okuyamayız. Tedbir almamız gerektiğini düşünüyorum. Eğitim hayatında tamamen fizik, kimya, matematik almış; Türkçe dersinde de sadece dil bilgisini öğrenerek nasıl puan alırım hesabı gütmüş bir nesille dilimiz için ciddi tehlike çanları çalıyor. Mutlaka bir tedbir almamız lazım. Velhasıl biz bu bahsettiğimiz kaynaklardan beslenerek bir kitap yayınladık. Yazmaya da devam ediyoruz. Özellikle başta söyledim, çok uzun bir fetret dönemi oldu. İnşallah bu derginin bir faydası da şahsımıza

olacak. Sartre'ın söylemiyle “Yazmak biraz da sipariş işidir.” dedik,biz de her sayıda kendimize bir sipariş verildi, yerine getirelim, düşüncesinde oluyoruz. Bu planlı programlı hareket etmeyi sağlıyor. Bu da benim şahsımla ilgili bir avantaj ki memnunum.

Son olarak okurlarımıza, yazarlarımıza neler söylemek istersiniz? Yayın kurulumuzu, dergimizi nasıl tanıtırsınız?

Öncelikle tabii yayın kurulundan başlamak istiyorum. Yayın kurulunda her arkadaşımız bir özelliği ile temayüz etti. Mesela siz dergimizin kadrolu söyleşi yaparı, röportajlar düzenleyen arkadaşımız oldunuz. Teşekkür ediyorum, çok da başarılı röportajlar çıktı. Hem yaptıkları iş hem de ilgilendikleri sanat alanı itibariyle, oldukça farklı isimlerle çıktık okurlarımızın karşısına. Edebiyatçımız var, şairimiz var, hikâyecimiz, fotoğrafçımız, sinema sanatçımız, ressamımız var. Dolayısıyla seçilen isimlerin her kesime ve ilgi alanına hitap etmesi anlamında oldukça başarılı. Gayet de güzel dönütler alıyoruz. Bir arkadaşımız Zübeyde Hanım mesela, hikâye alanında çok ciddi katkıları bulunuyor. Elif Hanım, çok ciddi kapak çalışmaları yapıyor. Getirdiği örnekler arasında seçimde zorlanıyoruz. Yine Abdurrahman Bey, Abdullah Bey ve Veysel Bey hikâye, şiir ve denemeleriyle büyük katkılar sağladılar. Güven Bey, hem kendi yazdıklarıyla hem de öğrencileri yönlendirmesi bakımından oldukça başarılı bir arkadaşımız oldu. Şu anda bir yazar yetiştirdi sayılır, üniversiteye gitti kızımız. Dolayısıyla her bir arkadaşımız oldukça önemli katkılarda bulundu. Bunun yanında da bize dışarıdan destek veren yazar ve şairlerimiz var. Ben hepsine teşekkür ediyorum. Bu dergi Turhal'da çıkıyor ama tüm Türkiye'ye dağılıyor. Aldığımız dönütlerden bizi çok memnun ediyor. İnşallah daha güzel, daha iyi, daha dolu sayılara ulaşırız. Temennimiz bu. İnşallah pes etmeyiz. Bakalım bu sayıyı da gün yüzüne çıkartabilirsek ne mutlu bize... Ben Dört Mevsim Edebiyat dergisine gerek yazılarıyla gerek maddi ve manevi açıdan destek veren herkese teşekkür ediyorum. Nice sayılara...

HANZALE

Ayşe KILIÇGİL

SON ZİL

Abdullah ÇÖMEZ

Sahillere bahar gelmiş dallar yapraklara, topraklar çayır çimene çoktan kavuşmuştu. Yazın havasına iyiden iyiye bürünmüştü. Bir tarafta denize girenler, bir tarafta sıcak güneşten kaçıp gölgelik arayanlar.. Bir taraftan da bu cennet vatanın dağlarının omuzlarından kalkmamış, dağların başında beyaz kalpak gibi duran, zengine serinliği, binbirgüzelliği; fakire fukaraya çileyi hatırlatan karlar...

Ancak bu uzak ve göğe yakın kıraç topraklarda kış acele etmeden aheste aheste pılımı pırtısını topluyor. Önce duldalardan, sonra da eteklerden dağlara doğru yavaş yavaş çekilmeye başlıyordu.

Bulutlara komşu bu ıssız yerlerde bahar, kendini berrakgüneşle hissettiriyordu. Tatlı bir heyecan her yanı sarmaya başladı. Sanki tüm canlıların beklediği bir haber muştulanmış da herkes aynı heyecanı yaşıyordu. Çiçeklerin uzun uykuları, Tekir'in esnemeyle karışık tüm vücudunu lastik gibi germesi, Karabaş'ın kıştan kalan uzun tüyleriyle vedalaşma zamanı ve sonrasında hızlıca silkelenmesi... Kuzular, oğlaklar toplaşıp inanılmaz çevik hareketlerle cana can katan baharın ilanını ve ispatını yapıyordu. Çiçeklerin son uykuları, kuşların tek bir ekmek kırıntısına hep beraber dalma zamanları geçiyor; çiçekler hep renkli ve uyanık, kuşlar daim doygun ve semiz olacak bundan böyle.

Okul bahçesinde oynayan ilkokul öğrencileri geç gelen baharın tadını doyayıya çıkarma hevesi içinde. Güneş iğne iğne batarken pamuk tenlere, ter ayva tüylü tazecik, minicik alınlardan, şakaklardan yol bulup akıyor. Teneffüs bitiyor nihayet ders zili çalıyor. Öğrencilerin sesleri kuş cıvıltılarına karışırken çocuklar çılgık çılgıca sınıflara koşuyorlar. Ama önce lavabolara uğramalar, yüz yıkayıp su içmeler, özellikle kız öğrenciler tarafından aksatılmadan, istisnasız yapılıyor.

Öğretmenler baharın verdiği mahmurlukla kimi yaz tatili hayali, kimi başka seyahat ve planlarını dillendiriyorlar. Bir taraftan da gayet yavaş hareketler içinde ders için son hazırlıklarını yapıyor. Son dinlenme zamanlarını da cimrice harcıyorlar.

Nihayet ders zamanı gelip çatıyor. Bu bilmem kaçınıcı ders, aynı sınıfa kaçınıcı salınış. Yine bir ders başlayacak ama her zamankine benzemeyen bir tat, bir koku var sanki havada. Bir öğretmen için sonun başlangıcına bir adım daha yaklaşıyor gibi bu uzak köy okulunda.

Doğrusu bu durum, bu an canını acıtan tatlı bir yara gibi. Kaçınıcı bilinmez ayrılığı yaşayacak, yeni heyecanlara yelken açacak. Zaten değil mi ki vuslatta geçen her gün, hasrete bir adım yaklaşmaktır. Belkibu sebepten bunu bilen birine bu son anlar hiç kimsede bu kadar şık ve kibar duramayacak. Bir çocuğun yüzüne gülücükler ne kadar güzel oturuyorsa bu an işte bu öğretmene de o kadar güzel yakışıyor. Ayrılığın, uzak olmanın, sonra kavuşmanın tadını yaşama hevesi içinde. Sanki istenmiş arzulu bir ayrılığı yaşayacak, sonra kavuşmanın lezzetiyle ser-hoş olacak gibi. Acıyla mutlu, hüznle sevinçli.

İçine atılmış binlerce hüznün bir uzantısı sanki. En güzeli en tatlısı gibi. Bu muammada gözler kararıyor, bulutlanıyor, şimşekler uzak diyarlarda ardı ardına çakıyor, göz çukurlarından aşağı görünmeyen kara bir tufan koptu kopacak. Ancak şimdilik buğulu, titreyen gözlerde mahpus birkaç damla yaş.

Bu kırılğan anın şüphesiz en muzafferi...Belki de bundan sebep bir kalbin ritmik olmayan heyecanlı atımları.

Sınıfın kapısı usul usul açılıyor. Sanki bu anı doyasıya yaşamak ister gibi. Bitirmek istenmeyen değerli bir vaktin eşliğinde. Çocuklar hep aynı çocuk. Dünyanın en temiz ve lekesiz yüreklerinin sahipleri. Aynı saflık, temizlikle kuş civıltısını andıran sevgiyle harmanlanmış şamatalı gösteriler. Çocukların ömrün son nefesine benzeyen, son nefes kadar değerli, bir o kadar da hüznü sevinç gösterileri.

Sevginin muhatabı aynı zamanda müsebbibi ne yapsın? Karşılarında ne diyeceğini tam bilemeyen sözlerine nasıl başlayacağını kestiremeyen ancak son konuşmayı yapma zorunda olan bir kır öğretmeni. Oysa bu sınıfta ne serenatlı konuşmalar yapmıştı. Tabiri caizse ne edebiyatlar parçalamıştı. Şimdi ne konuşsa abes sayılacaktı sanki. Ne söyleyebilir ki... Vücut dili zaten tüm sözleri, sesleri susturuyordu. Elleri titriyor, yüz kaslarına artık hâkim değildi.

_Yavrularım...!diyebildi. Arkası saniyelerle kesik ikinci kelimeye adım atamamış kötürüm bir konuşma. Pür dikkat kesilmiş gözlere, yüreklere söylenecek söylenmesi gereken bir şeyler olmalı. Ama nasıl? Sınıfta en cesur öğrenci: Öğretmenim, bizleri bırakıp gidiyormuşsunuz, diyebildi. Ardından boğuk hıçkırıklar ve sonra sanki hep bir ağızdan ama farklı sitemli ayrılık sözleri altında öğretmenlerini bıraktılar. Neyi nasıl anlatmalıydı. Tayin dese, gitmek zorundayım dese acaba anlarlar mıydı? Buradaki zamanım bu kadarmış dese bilirler miydi? Gitmek zorundayım başka yerlerde de sizin gibi öğrenciler öğretmen bekler dese acaba nasıl tepki verirlerdi.

Bir taraftan da gözü gönlü rahattı. Bir iz bırakmak, etki etmek, gönüllere dokunmak öğretmenliğin en büyük, en önemli özelliği değil miydi?Nasıl ki çiftçiler toprağı çapalar, havalandırır. Sonra en güzel, en değerli tohumları özenle eker. Yetmez zaman zaman sular, gübreler; gerekirse çapalar, yabani otlardan temizler. Ve sonra en önemli, en heyecanlı ve merak konusu olan zamandır hasat zamanı. İşte öğretmenlerde aslında çiftçi gibidir. Öğretmenlerin toprağı öğrencileridir. En güzel öğütler, faydalı bilgiler tohumdur. Zaman zaman bir anne, bir baba, abi, abla, arkadaş olur. Mum misali bir değer uğruna erir ama bir taraftan da aydınlatır, ışık saçar.Hasat zamanı işte bu zamanlardır. Sonunda öğrencilerinizin sevgi dolu olması verdiğiniz emeğin karşılığı olsa gerek. Ve gelecek zamanda vatana, millete faydalı birer insan olmaları hasatların en güzeli ve bereketlisi olsa gerek. İşte bugün bir tohum atıldı kıraç topraklara. Ümit edilir ki boy verir fidan olur, erer hasat mevsimine.

Kolay değildi, tam dört senesini geçirmişti bu kıraç topraklarda. Ne hatıralara ne yanık hikayelere, ne açlık kokan sefaletlere şahit olmuştu. Ama duyguların en temiz ve saf hallerini buralarda tatmıştı. İstenmeden ve karşılıksız duygulara şahit olmuştu. Okumamış ama çilekeş hayatından aldığı hisle tahmin edilemeyecek feraset sahiplerini de tanımıştı bu dağ başında. Aslında zengin bir kültürün değerli mirasını taşıyor ve yaşıyor olmanın farkına varmıştı. Velhasıl bu uzak diyarda kah öğretmen,kah öğrenci olmuştu.

Zil çalıyor. Burada son zil. Ayrılığı tatmanın vaktidir artık. Sarılan, yürekten sarılan, anasına babasına sarılır gibi sarılanlar,bir kenara çökmüş içli içli ağlayanlar. Son bir gayretle çaresiz, gitmeyin diye yalvaranlar. Ama kader mukadderdir, muzafferdir.

Sevgiye ve geleceğe dair aynı sözler aynı dilekler sunuluyor. Uzun ve çaresiz ayrılıkları kocatmak dileniyor. Gönüllerin birliği dirliği isteniyor.

Son taze duygular artık eriyor, zaman bitiyor. Son elveda, el sallamalar. Teker dönüyor. Kısa bir yarış başlıyor toz duman içinde. Biri haykırıyor: Öğretmenim bizi unutmayın, biz sizi asla unutmayacağız! Son sözler dökülüyor öğretmenin dudaklarından: Elveda yavrularım, unutmayın. Unutmak en büyük pusudur. Unutmayın sakın. Elveda!

BİR ŞİİR'E İTHAFEN

Yekta YAVUZ

Bilmelisiniz ki insan, bir hikayeyi okumadan önceki kişi olarak kalmak istiyorsa, yeni bir hikayeyi de asla okumamalıdır.

Bir çiçek duruyordu, güneşin buğday sarısını andıran sarı rengini bıraktığı mermer zeminin üzerinde. Hayat bulduğu ufak çatlaktan denizi seyrediyordu. Taç yaprakları veya kızıl güzelliğiyle dikkati çekmiyordu. Yaşlıydı, son derece yaşlı... Süreya'yı henüz Süreyya iken bilirdi. Nazım'ın özlemle anlattığı Karadeniz'i hırçın zamanlarından tanırdı. Bilgeydi, onun bilgeliği yalnızlığıydı. Hayatına dokunan insanlardan çok şey öğrenmişti. Yağmurun sevda türküsüne eşlik eden ritmini ilk onlardan duymuştu. Yahut yüzünü semaya çevirdiğinde taraçalarını ıslatan yağmura kaşı söylenen sevgi sözcüklerini ilk defa işitmişti insandan. Her şair istemsizce ilk şiirini ona okumuştur. Genç aşıklar hayallerini paylaşmıştı istemeden. O yalnızlığı işlemişti görkemsiz yapraklarına, yalnızlıkla var olmuştu. Yalnızlığı gerçekten sever miydi? Bu öyle bir soruydu ki, bir sigara gibi küllerini bırakarak var olmanın benliğinden silinirken seni sen yapan tüm o değerlere öfke duymak gibiydi. Yalnızlıkla var olduğunuzda anlarsınız bunu, bir şey sizi biçimlendirdiğinde artık kendiniz olamazsınız, tıpkı hiç kimse de olamadığınız gibi...

Çiçek o gün solgun yapraklarını göğe doğru kaldırdı. Ancak yapraklarını güneşle buluşturmakta gecikince fark etti. Bir adam duruyordu orada, güneşini gölgelemiş, denizi seyredirken öylece duruyordu. Her gün onlarca insanı gören bu çiçeğin dikkatini çekecek kadar farklı mıydı gerçekten? Her insan kadar, evet! Çünkü her hikaye içinde kendi kazanımını barındırır. Bilmelisiniz ki insan bir hikayeyi okumadan önceki kişi olarak kalmak istiyorsa yeni bir hikayeyi de asla okumamalıdır. Peki yalnızlık bu isteğin bir sonucu mudur, yoksa buna sebep olmak onun mu suçudur? Çiçek çok defa sordu bunu kendine “ siyah ile beyaz arasında yürümek gibidir ya bazı şeyleri düşünmek, işte öyle bir şey” dedi çiçek. Yalnızlık size çok şey öğretebilirdi ama her şeyi öğretmezdi. Ondan kendi ile ilgili bilgi alamazdınız. Yalnızlığa sahip olduğunuzda bile tek başına olmanızın kaçınılmaz bir gerçeği idi bu. Yazılmamış şiirler kadar imzasızdı sorunun cevabı belki de ya da bir

kütüphanenin tozlu raflarından kendisine verilmiş olan o numaralı şeyden hiç hoşlanmayan eski bir kitabın içinde gizliydi. İnsanlar o okunmamış kitaplara benzerler, bir hayata dokunmadıkça da hayatlarına anlam katan şeyin ne olduğunu da bulamazlar. Çünkü siyahı görmenin en iyi yolu onu beyaza tutmaktır aslında. Çiçek biliyordu ki bazı yalnızlıkların sebebi buydu. Olduğun kişi olana kadar geçtiğin yollarda beklentilerinin, sevdalarının, aşklarının bir bir farklılaşmasının sebebi de buydu. Hiç şüphesiz kendi içini okumamış bir insan bu saydıklarının değil de kendinin değiştiğini anlayamazdı bile. Biriyle tanıştığınızda ona karışsınız önce, kendinizi tanırırsınız böylece, içinizde bilgeliğinizi borçlu olduğunuz yalnızlığınızla kaldığınızda fark edersiniz, seni sen yapan tüm o şeyler senden farklı kalmıştır artık. Aynadaki yansımam dediğiniz insan, o çok katlı mağazaların birinde deneme kabininde beğenmediğiniz bir kıyafet kadar uyumsuz kalmıştır yeni benliğinize. Yalnızlık denilen şey neydi ki o zaman? Gerçekten bir çiçeğin varoluşunda mı gizliydi? Ya da yalnızlık Cemal Süreya'nın söylediği gibi "bir ovanın düz oluşu gibi bir şey" miydi? Peki burada anlatılan bir çiçeğin hikayesi miydi gerçekten, eğer değilse yalnızlık 3-5 parşömenle anlatılabilecek bir şey miydi... Sahi ne düşünürdü insanlar yalnızlık deyince? Bilmiyorum ancak ben her okuduğumda şu dizeleri, bir başlık daha atıyorum beyaz sayfama ve yazıyorum en baştan hikayemi...

Bir çiçek duruyordu, orda, bir yerde,
 Bir yanlışı düzeltircesine açmış;
 Gelmiş ta ağzımın kenarında
 Konuşur durur.
 Bir gemi bembeyaz teniyle açıklarda,
 Güverteleri uçtan uca orman;
 Aldım çiçeğimi şurama bastım,
 Bastım ki yalnızlığımış.
 Bir başına arşınıyor bir adam mavi treni,
 Keşke yalnız bunun için sevseydim seni...

Cemal SÜREYA

HİCRÂN GAZELİ

Abdurrahman ALKAN

Bu şehirden gidiyorum, dilde gizli bir figan kalır.
Arkamda, bensiz ağlayan bir kızıl tan kalır.

Türlü türlü cefâyı lütfeden cânânın
Çok gördüğü bir derman kalır.

Târumâr oldu aşk servetim, haramîler elinde.
İssiz çöllerde, müflis ve çaresiz bir bezirgân kalır.

Saçıldı en nadide inciler hâk ile yeksân oldu.
Geride yürek yakan eyyâm-ı hicrân kalır.

Geçti ömrün baharı yeşil bağlarım soldu.
Gurûba meyleden sulara bir mevsim-i hazân kalır.

Umutsuz bir sevdadır bu, yankısız bir feryat
Ayrılık pek yaman, geride bir serv-i revan kalır.

Yollar, uzaklara çağırır beni bilirim amma,
Gönülde, dinlenmeyen bir ferman kalır.

Unut kalbim her şeyi, bundan böyle,
Sînede yarım bırakılmış bir heyecan kalır.

Bitti artık, aşkın gülden saltanatı,
Geride tahtı devrilmiş bir sultan kalır.

BİLDİRİ

Eylül Zülâl KASIM

Pustum.
Karanlık çoğaldıkça
Pustum.
Cellâdını yar belleyenler
alkışladıkça
pustum!

Sustum.
Çığlıklar çoğaldıkça
Sustum.
Ölü tay doğuran atlar
inledikçe
sustum!

Kustum.
İrinler çoğaldıkça
Kustum.
Ölü çanağından demlenenler
coştukça
kustum!

KAPIDAKİ YÜZLER

Zübeyde ANDIÇ

Onca anlamsız ses içinde anlamlı bir ses bulmaya çalışarak kaybolmaya yüz tutmuş değerlerimizden kurtardıklarımızla avunduğumuz bir zamanede yaşıyoruz. Erdemden ve iyilikten uzak düştüğümüz, hızın peşinde sürüklenip tükettiğimiz, tükettikçe tükendiğimiz, teknolojinin pençesinde geçen günlerin kıymetini bilmediğimiz, başta kendimize sonra etrafımıza yabancılaştığımız ve pek tabii yalnızlaştığımız bu günler, sonbahar yaprakları gibi teker teker dökülüp gidiyor ömrümüzden. Bu kısır döngünün içinde biz yaşlanırken yaşlanmayan zamanın yolunuza çıkardığı güzellikler de yok değil hani. Görebildiğimiz ölçüde kendimize dünya içinde yeni dünyalar da yaratmak mümkün. Soluklanmak, yaşadığımızın farkına varabilmek adına yapabileceğimiz en güzel şeylerden biri okumak. Okudukça çoğalmak, çoğaldıkça yaşamak...

Aç bir insan için ekmek kokusu neyse iyi bir okur için de kitap kokusu odur. Kitabın kapağına dokunduğunuzda parmak uçlarınızda hissettiğiniz kelimeler, sığınacağınız limanların habercisi; çevirdiğiniz sayfalar ömrünüzün uğradığı/ uğrayabileceği iklimlerin yüzünüze değen rüzgârlarıdır. Ve elbette en önemlisi hayatınıza dokunan onca insandan geriye kalan sayfalar arasında karşılaştığımız farklı hayatlardır.

Sonbaharın yavaş yavaş yavaş kendini hissettirmeye başladığı şu günlerde Yıldırım Türk'ün Ötüken Neşriyat tarafından yayımlanan Kapıdaki Yüzler adlı kitabı, yaşadığımız sürece sınırdığımız nice durumun, nice güzel anın, nice hüznün, nice insan içinden seçilmiş yüzlerin anlatıldığı bir kitap olması bakımından okunması gereken kitaplardan biridir. Yazarın ikinci kitabı olan Kapıdaki Yüzler, on sekiz hikâyeden oluşmakta ve işlenen konular, dokunulan hayatlar, beklenen duraklar ve keşişen yollar bakımından *Ayrı Düşmüş Zamanlar* kitabının devamı niteliğindedir. Bu devamlılık, yazarın hikâyecilikteki tercihlerini ortaya koyması ve üslubunu kabul ettirmesi bakımından önemli bir durumdur.

Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olan yazar, Heceöykü, Türk Edebiyatı, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, Yedi İklim, Mavi Yeşil ve Dört Mevsim Edebiyat dergilerinde yayımlanan öyküleri ve Kırıkkale İl Gazetesi'nde yayımlanan yazılarıyla gördüğümüz ama unuttuğumuz insanları, mekânları, eşyaları bize yeniden göstermeyi başaran bir dil ustasıdır.

Yaşadığı zamanın kaybolan değerlerine, unutulmuş insanlarına, kaderine terk edilmiş mekânlarına, sokağın sesine karışmış çaresizliğe, ötekileştirilenlerin sesine tanıklık eden yazar; geçmişin ayak izlerinde yürüyerek kendi hikâyesini oluşturmuştur. Beslendiği damarlarla Anadolu kültürüne bağlı, yozlaşmış dünyaya yabancı oluşu; hikâyelerinin satır aralarında ve yarattığı kahramanlarda kendini göstermektedir. Bunlar da yazarın hayat karşısındaki duruşunu belirlemek açısından önemli ipuçları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Her şeyden önce iyi bir gözlemci olan Yıldırım Türk, fotoğrafını çektiği anları kelimelerle ölümsüzleştirmiş; hepimizin hayatına uğramış, yanından geçmiş hatta çok yakını olmuş insanları on sekiz hikâyede on sekiz “tip” etrafında nice on sekiz insanla birlikte anlatmıştır. Her bir hikâyesi, kendi içinde bir türküye eşlik eden kitap; barındırdığı hassasiyetler, hayattan aldığı renkler ve seçilmiş insanlarla Nazım'ın “Memleketimden İnsan Manzaraları”nı çağrıştırmaktadır.

Kitapta yer alan hikâyeler incelendiğinde insanın farklı mekânlarda, farklı durumlarına tanıklık edildiğini, yitirilenlerin acısının yüreklerde duyulduğunu, çağın eleştirisinin yapıldığını görüyoruz. “**Gurbette Çocuk Sesleri**” adlı hikâyede kıyıya vuran cansız, minik bedenini önünden geçtiğimiz dükkândaki televizyondan izlediğimiz Suriyeli yetim kızın yurtsuzluğu yüreklerimizi dağlıyor. Yaşadıklarından ders çıkarmayıp nefsine yenik düşen ve “*tekerlekli sandalyesi şehrin caddelerinde mevsim mevsim dönen*” adam, “**Yaşanmamış Gibi**” adlı hikâyede kendi sonunu yazarken “Vahit Kayboldu” adlı hikâyede yaşadığımız şehirde kimine deli kimine veli görünen Vahit'in kocaman avucuna mahcubiyetle bozuk para sıkıştırmaya çalışırken rastlıyoruz kendimize.

“**Son Konak**” adlı hikâye, “...Kesme taş temeller üzerine ahşap çatıklı, kırmızı oluk kiremitlerle kaplı çatısıyla iki katlı bir konağım ben.” diye başlıyor. Arif Efendi ve Munise ninenin yıllarına tanıklık eden ama kentsel dönüşüme yenik düşen konak, “*İnsanoğlu her şeyi üst üste yığıp toprağa uzak durdukça bir daha oraya dönmeyeceğini sanıyordu.*” sözleriyle eski mekânların bir bir kayboluşunu gözler önüne seriyor.

“*Dipsiz bir kuyuydu dünya. Kişilikleri törpüledi önce.*” cümleleriyle özetlenebilecek “**Bir Deli Rüzgâr**”, “*Hayalleri sınavlarla sınırlandırılmış öğrencilerine yeni bir dünyanın ufuklarını çizen*” Saffet Bey'in zamana karşı sağlam duruşunun anlatıldığı “**Aykırı Adam**”, “*Ne olurdu büyük koltuklarda küçücük olup*

kaybolmasalar, nefisleri tartıyı eşit tartsa! Kişiliklerini kocaman masaların arkasına gizleyip insanlıklarını unvanlarla göstermeseler...” cümleleriyle çıkara dayalı ilişkiler ağında insan avına çıkmış vicdansızların gösterildiği **“Bana Hayallerini Anlat”**, kitaptaki en dikkat çeken öyküler arasında yer alıyor. Arif Hoca'nın (Ay);

“Hayat ebedi hayata eklenince tamamlanır
Bu yüzden dersler de bitmeyecek
Son şiirler gibi yarım kalacak
Uzun bir nehirdir anılarımız
Hep aramızda akacak”

dizeleriyle biten **“Akıp Giden Günler”** adlı günlük formunda yazılmış hikâyede bir öğretmenin bir eğitim-öğretim yılı içerisinde öğrencilerine dair izlenimleri yansıtılmış; öğretmenlik mesleği ve eğitimle ilgili dikkat çekici söylemlere yer verilmiştir. Benzer durumlara *“İnsana dokunmayan bilgi kırıntılarıyla bir göz parlatılabilir, bir yürek titretilebilir miydi? İnsanla özü arasında mesafe koyuyordu akıllı tahtalar, tabletler, yönetmelikler...”* cümleleriyle **“Boşluk”** adlı hikâyede de yer verilmiş olması, yazarın eğitim sorunlarını hikâyenin kurgusal diliyle birleştirerek eleştirmesi bakımından son derece önemlidir.

Sait Faik'in *“Son Kuşlar”* adlı unutulmaz hikâyesinde *“benden hikâyesi”* diyerek noktayı koyduğu doğa katliamı, **“Dargın Akıyor Dereler”** adlı hikâyede Yıldırım Türk'ün kaleminden bir kez daha vurgulanmaktadır: *“Kozalağın kat kat odalarında sabırla beklerken bir deli rüzgârla savrulmuştu bu dağ başına.(...) Kavruk yüzlü, yanık sesli çobanlar Yalnız Çam derlerdi ona.(...) Bir zaman sonra Yeşil Dere'nin suyu karanlık borulardan geçip çarkları döndürmeye başladı. Çarkın üstündekiler kim bilir kaçmıca anıtını dikmenin keyfini yaşıyordu.”*

“Çoraklaşan Günler” adlı hikâyede yanında kaldığı gelinin değerini geç de olsa anlayan babaanne, **“Kuşlar Döner mi Yurduna?”** adlı hikâyede büyük şehre gidip meslek sahibi olduktan sonra ailesine ve kasabasına yabancılaşan Ayşe, kültürel ve bireysel değişimin örnekleri olarak karşımıza çıkmaktadır. **“İçimde Güneş Batıyor”** adlı hikâyede siyasi baskının üstünlüğüne tanıklık eden ve güçle çatışan avukat anlatılırken **“Yolculuk Nereye?”** adlı hikâyede yabancı biriyle evlenmiş olması nedeniyle annesi ve sevdiği kadın arasında sıkışıp kalan Ferit'in tercihlerini sorguladığı, annesinin mezarını ziyarete gittiği otobüs yolculuğunu anlatılmaktadır.

“Neden namlıya sürdüğü cümleler hedefine ulaşmamıştı?” sorusunun cevabını arayan **“Taşradaki Son Kalem”** düzenin çarkları arasında sindirilmek istenen, susturulan bir kalem erbabını anlatmaktadır. Hikâye, şehirlerin betonlaşan çehresine karşı direnen, kalemini satmayan yazarların varlığını hikâyenin

gerçekliği içerisinde bile olsa anlatması bakımından dikkat çekicidir. Ayrıca hikâyenin sonunda bahsedilen, gazetenin bir köşesine sıkıştırılmış şehir, kültür, mekân gibi kavramlar üzerine kafa yoran gencin kim olduğu taşradaki kalem erbabı kadar okuyucuyu da meraklandırmaktadır.

Mekânı kendisiyle ve şehirle bütünleşen Yasin ağabeyin zamanın getirisine yenik düşüp en derin sohbetlerin yapıldığı kitapevini internet cafeye dönüştürmesinin konu edildiği “**O Kitabevi**” adlı hikâye; yitirilen güzel günleri, eski dostları ince bir sızı eşliğinde dile getirmektedir. “**Geçtim Dünya Üzerinden**” adlı hikâyede, markette alıcısını bekleyen bir kitabın okunma serüveni kitabın ağzından incelikli bir biçimde ifade edilmiş ve kitabın en dikkat çeken öykülerinden biri olmuştur.

Kitaba adını veren “**Kapıdaki Yüzler**” adlı hikâye, Yıldırım Türk’ün hikâyecilikte yürüyeceği yolu işaret etmesi bakımından önemlidir. Anlatım dili olarak diğer hikâyelerindeki dilden ayrılan yazar, toplumsal yapının öğüttüğü, yalnızlaştırdığı insanları imgelerden yararlanarak anlatmıştır. Yazarın hikâyelerinin tamamında gördüğümüz akıcı, derinlik adına gereksiz betimlerde kaybolmamış dili, bundan sonra yayımlayacağı kitaplara kaynaklık etmeye devam edecektir.

ÜSTAD NURİ PAKDİL'İ EVİNDE ZİYARET

Ahmet SEZGİN

Gazi Üniversitesi'nde okuyan Furkan oğlumu ziyaret için gittiğim Ankara'da asker arkadaşım Eğitimci-Yazar Erdoğan Mura ile yıllar sonra görüşüp hasret giderdik. Erdoğan Hocam, Şair-Yazar Nuri Pakdil ile dost olan Necip Evlice ile görüşerek üstad ile görüşme talebimizi ilettiler telefonda.

31 Aralık 2015 tarihinde Erdoğan Mura Hocam ile Necip Beyin reklam ajansına gittik. Necip Evlice, Nuri Pakdil ile aynı memleketten yani Kahramanmaraş'tan bir şair. Nuri Pakdil'in Edebiyat Yayınlarından çıkardığı kitaplarını tanıtmaya, dağıtmaya işleri de dahil olmak üzere üstadın her şeyiyle meşgul olan duyarlı biri Necip Bey. Nuri Pakdil'e telefon ederek evine iki eğitimciyle geleceğimizi ilettiler. Üstad Nuri Pakdil de ziyaret talebimizi kabul etti.

Necip Bey, Nuri Pakdil'in Çankaya'da oturduğu evin adresini verdi bize. Soğuk bir kış gecesi, halkın yılbaşı programları için sağa sola gittikleri bir gece, bir taksitle saat 17.30'da Nuri Pakdil'in Çankaya'daki evine büyük bir heyecanla gittik Erdoğan Hocamla. İkinci katta 5. dairenin kapısında "Nuri Pakdil" yazıyordu. Çok heyecanlı ve meraklıydım. Kapıyı uzun kır sakallı, kitabevi sahibi olduğunu öğrendiğimiz bir adam açtı. Üstadın evine her gün gelip ilaçlarını düzenli olarak veren bir kişiymiş tuhaf görünümlü bu adam.

Nuri Pakdil, her tarafı kitaplarla dolu büyük bir salonda, koltukta oturuyordu. Tebessüm ve saygıyla selam verdik üstada. "Aleyküm selâm." dedi. Kendimizi tanıttık. "Nasılsınız üstadım?" diye hal hatır sorduk. "Elhamdülillah." dedi. "Sükût Sûretinde"ydi yine sanki üstad. Kitabevi sahibi zat, üstadın ilaçlarını verdi, ayrıldı evden.

Kendisini 30 yıldır eserleriyle tanıdığımı, yıllarca kitaplarını bulmakta güçlük çektiğimizi, kitaplarının yeni baskılarını yaptıktan sonra eserlerine rahat ulaştığımızı, bundan çok mutlu olduğumuzu ifade ettim. Evet, iyi oldu, dedi. İsmimizi, nereli olduğumuzu, ne iş yaptığımızı sordu. Eline kâğıt kalem alıp not etti bütün bilgilerimizi. Çok şaşırdık bu ilgiye.

Samsun'a Ebabil Kitabevine geldiklerinden haberdar olduğumu, gelmek için müsait olmadığımı, Sinan Beyin arkadaşı olduğumu, bazı kitaplarımın Etüt Yayınlarından çıktığını söyledim. "Evet, Samsun'a geldik, kitabevine de uğradık." dedi üstad. Samsun'daki üniversitenin rektörünü, Fen-Edebiyat Fakültesi dekanının adını sordu. Onlarla Samsun'da görüştüğünü ifade ederek Samsun'da pek tanıdığım yok, dedi.

Türkiye'de çok yere gittiklerini, böylece daha çok kişinin kendilerini tanıdığını ifade ettim üstada. "Doğru, iyi oldu ama bundan sonra Ankara dışına gitmeyeceğim." dedi. Neden üstadım, diye sordum. "Çok görünür olmak, tanınmak değersizleştiriyor birçok şeyi." dedi. Doğru, öyle oluyor Nuri ağabey, dedim.

"Kalem Kalesi" isimli kitabını yanımda getirdiğimi söyleyerek "Bu kitabınızı şahsıma imzalar mısınız Nuri ağabey, dedim. "Tabii, imzalarım." dedi. Satın aldığım kitabını valizimden çıkarıp kendisine verdiğimde "Çalışma odasına geçelim, orda imzalayayım efendim." dedi. Küçük bir kütüphane, çalışma masası, oturmak için konulmuş 3-4 sandalye eşyadan oluşan çalışma odasına geçtik. Masanın üzerinde çeşitli kitaplar, okurlarından gelen mektuplara yazılmış mektup zarfları, tükenmez kalemler, üst üste konulmuş günlük notlar, boş, küçük kâğıtlar, kuru yemişler vardı. "Nuri Pakdil'den Sayın Ahmet Sezgin'e üstün başarı dileklerle " diyerek kitabını özenle imzalayıp kırmızı tükenmez kalemle de imzaladı. "Kalem Kalesi" bekçisinin "Klas Duruş"uydu sanki bu seçim.

"Benim telefonum var mı sizde?" dedi. "Bende yok ama Erdoğan Hocamdan alırım üstadım." dedim. Erdoğan Hocam, sizi rahatsız etmek istemedim efendim, dedi. "Hayır, ne rahatsızlığı. Yalnızca sabah saat 9 ila gece 22 arasında aramalsınız efendim." dedi. Birinin yakın zamanda gece 12'de aradığını, bundan çok rahatsız olduğunu kendisine söylediğini ifade etti. Karşıdaki, ben Rasim Özdenören'i gece 12'de arıyorum dediğini, ben, Rasim değilim, diye telefonu kapattığını söyledi gülerek.

Üstad Nuri Pakdil, kendisine mektup yazabileceğimizi ifade etti. Bu yaşta ve yoğunlukta kendisini rahatsız etmek istemediğimi ifade ettim. "Hayır, rahatsız olmam, memnun olurum efendim." dedi. Kendisine sürekli mektup geldiğini, hepsini teker teker cevapladığını söyledi. Maşallah Nuri ağabey, bu yaşta böyle bir şey yapmanız takdire şayan. Bundan sonra yazacağım inşallah. Öğrencilerimden bile size mektup yazmak isteyenler var, dedim. "Çok memnun oldum. Adresimi size yazayım." dedi. Üstadım, siz söyleyin, ben yazayım, dedim. Hayır, efendim, diyerek el yazısıyla posta adresini yazıp verdi. Çok şaşırıp mutlu oldum ince duyarlılığından bu güzel adamın. "Derviş Hüneri" de bu olsa gerekti.

“Yedi Güzel Adam” filmi, biyografik değildi ama insanlar sizi daha çok tanıdı bu filmle. Bu hususta ne düşünüyorsunuz efendim, diye sordum. “Hayır, efendim, bu film bizi anlatmıyor. Ankara ve İstanbul hayatımıza yer vermiyor. Ama insanlar merak ediyor bu yazarlar kim diye. Bu açıdan bir faydası oldu az çok.” dedi.

“Umut” isimli oyununun Ankara’da Devlet Tiyatrosu tarafından oynanmasına çok sevinmiş. “Öğrencilerinizi bu oyuna görürün.” dedi Erdoğan Hocama. Tamam, iyi olur, dedi Erdoğan kardeşim.

“Edebiyat Kulesi” yazarı Nuri Pakdil, günümüz yazarlarını pek beğenmediğini, en çok Arif Ay’ı beğendiğini söyledi. Atasoy Müftüoğlu’nu da güzel zikretti. İstanbul’daymış, dedi.

Üstad Necip Fazıl ile ölmeden önce görüşüyor muydunuz üstadım, diye sordum. Evet, dedi. Sezai Karakoç ile görüşüyor musunuz, diye sordum. Hayır, görüşmüyoruz, dedi.

Kahramanmaraş’ta niçin çok şair-yazar çıkıyor, dedim. “Allah’ın takdiri. Orada bir kültür-edebiyat damarı var.” dedi üstad.

En çok okunan eserlerinin “Anneler ve Kudüsler” ile “Batı Notları” olduğunu söyledim. “Evet, en çok onlar satılıyor.” dedi. Siz, kendi eserlerinizi çocuğunuz gibi seversiniz ama yine de ön plana çıkan bir eseriniz var mı üstadım, dedim. “Umut” dedi.

Kudüs’e gittiğini, ne hissettiğini sordum. “Çok duygulandım. Büyük zulümler yapılmaya devam ediyor.” dedi Pakdil usta. Kudüs hatırlarınızı yazdınız mı, diye sordum. Evet, yazdım, dedi. İnşallah okuruz üstadım, dedik.

“Hatıralarınızı yazacak mısınız efendim?” diye sordu Erdoğan Hocam. “Yazıyorum, bunlar ne?” dedi. Ben diğer hatıralarını sordum. “Yazıyorum.” dedi. Günümüz edebiyat, kültür dergilerini sordum. “Yazacak dergi yok ki.” dedi.

“Öğretmenlerin durumu, okuma seviyeleri nasıl?” diye sordu bize. Okuyan çok az, dedik. Okulumuzda sizin isminizi duyan öğretmen bile çok azdır. Eserinizi okuyan ise birkaç kişiyi geçmez maalesef, dedim. Çok şaşırıp üzüldü. “Onlar komünist mi?” dedi. Hiçbiri de değil efendim, dedim.

Biz eğitimcilere neler tavsiye edersiniz üstadım, dedim. “Kitap okuma alışkanlığı kazandırın öğrencilerinize. Bir de yabancı dil öğrenmelerini tavsiye edin.” dedi Nuri Pakdil.

Giderken Necip Evlice ağabey geldi. Okurlarından gelenlere cevaben yazdığı mektupları postaya vermesi için 5-6 mektup verdi Necip Beye. Birlikte hatıra fotoğrafları çekindik. Evine her gelip gidenin ismini, memleketini saatıyla

birlikte not ediyormuş meğer üstad. Bizi de not etti. Biz tam kalkarken “İncir ikram etseydik.” dedi. İncir ikram etti bize. Teşekkür ettik. Yılbaşı mesajlarından sadece bir kişiden cevap gelmesine üzüldü. Çok şaşırдық.

Samsun’a ne zaman neyle gideceğimi sordu Nuri ağabey. Önce Eskişehir’e gideceğimi, sonra memleketim Samsun/Terme’ye döneceğimi, Ankara’da üniversitede okuyan oğlum olduğunu, bu vesileyle geldiğimi ifade ederek kendisiyle musafaha ettik. Bizi evine kabul edip sohbet zaman ayırdığı için teşekkür ettik. Allah razı olsun üstadım, dedim. “Sizden de Allah razı olsun.” dedi. Helalleştik. “Siz de helal edin hakkınızı.” dedi.

Yeni yıla gireken dili ve yüreği pak, zihni ve hafızası berrak bu güzel adamla, son dönem Türk edebiyatına damgasını vurmuş, onlarca esere imza atmış, “Edebiyat” dergisini çıkarıp nice insan yetiştirmiş bu büyük şar-yazar-düşünür ile evinde yüz yüze görüşüp sohbet etmenin çok büyük onur ve mutluluğunu yaşadık o unutulmaz gece. O gece “kalbimizin üstünde bir avuç güneş”, bir avuç da ateş vardı.

ARİF NİHAT ASYA'YA GECİKMİŞ BİR MEKTUP

Yıldırım TÜRK

Vefatınızın üzerinden uzun yıllar geçti Arif Nihat Asya Hoca'm. Ardınızda otuz dört kitap ve milyonlarca gözü yaşlı yetim bıraktınız. 5 Ocak 1975'te ahirete yolculuğunuz da hayatınız gibi mütevazı bir topluluğun omuzlarında tamamlandı.

Her geçen gün daha çok hissediliyor bıraktığımız boşluk. Sizin yokluğunuzda biz biraz daha öksüz, biraz daha boynu bükük kaldık.

Bizim nesil sizi tanıma bahtına eremedi; çünkü apansız ahirete irtihal ettiğinizde biz dünyaya gözlerimizi yeni açmıştık. Lise döneminde "Bayrak" şiirine meftun olmamla başladı eserlerinizle tanışmam. Asıl dostluğumuz ise üniversite yıllarına rastlar. Bizim nesil sizin şiirlerinizle büyüyüp zulme baş eğmemeyi öğrendi, mâziyle hâli birleştirdi istikbâl adına.

Zaman Türk kültürünün çınarlarını birer birer kattı kendine. Sizden hemen sonra başlayan dökülme Nurettin Topçu'yla, Erol Güngör'le, Osman Yüksel'le devam etti. Onların acısı yüreğimizde taptaze dururken bu kervana Ahmet Kabaklı da katıldı, kalemizin dört duvarı da yıkıldı. Günümüzde bir elin parmağını geçmeyecek kadar alperenler kaldı. Biz mahcuptuk onların yerinin doldurulamayacağını geç anladığımız için.

Başta sömürgeci devletlerin maşası terör örgütü, sırtımızdan saplarken hançerini daha çok anlıyoruz bayrağın kutsallığını, daha çok hissediyoruz eserlerinizle tek yürek olmayı, tek bayrak altında toplanmayı. Hâlâ ülkemizde, bayrağımızı ayakta tutabilmek için binlerce genç, hayatının baharında gözlerini kırpmadan şehadet şerbetini içmektedir. Çünkü bayrak kutsaldı. O, mavi göklerin süsü, kız kardeşimizin gelinliği, şehidimizin örtüsü, destanı yazılacak kutsal değerimizdi. Bayrak varsa namus vardı, insanca yaşamak vardı. Siz ise şanlı yıldızımızı "nereye isterse oraya dikmek" arzusuyla tutuşan Ulubatlı Hasan'dınız, serden geçendiniz. Bu duygu yoğunluğunu, size "Bayrak Şairi" unvanını hak ettiren unutulmaz dizelere dökmüştünüz.

"Ey mavi göklerin beyaz ve kızıl süsü..."

Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü,

Işık ışık, dalga dalga bayrağım!

Senin destanını okudum, senin destanını yazacağım.

Sana benim gözümle bakmayanım

Mezarını kazacağım.

Seni selâmlamadan uçan kuşun

Yuvasını bozacağım

...

*Tarihim, şerefim, şüirim, her şeyim;
Yeryüzünde yer beğen!
Nereye dikilmek istersen!
Söyle, seni oraya dikeyim!”*

Malazgirt'ten Çanakkale Savaşı'na kadar bütün topraklarımızı şehitlerimiz bekliyordu ecdat ruhlarıyla beraber. Bu topraklar için canlarını seve seve feda eden, bu kutsal vatan için şehit düşen askerlerin “Meçhul Asker” olmadığını, onların Türk askeri olduğunu sizden dinlemiştik. Artık biliyorduk ki şehitler tepesi boş değil, bunu dizelerinizle yüreğimize işledik.

*“Şehitler tepesi boş değil,
Birisi var bekliyor...
Ve bir göğüs nefes almak için
Rüzgâr bekliyor.*

...

*Türbesi yakışmış bu kutlu tepeye,
Yattığı toprak belli,
Tuttuğu bayrak belli,
Kim demiş ‘Meçhul Asker’ diye?”*

Modern zaman elimizi kolumuzu bağladı bizim. Tek tip insan yetişmeye başladı. Okumayan, düşünmeyen, günübürlük yaşamaya çalışan insancıklar türetti bu çark. Siz gittikten sonra etrafımızı içi boşaltılmış, amacı olmayan, tamamen tüketim toplumundan beslenen kahramancıklar sardı; onlardan medet umar hâle geldik.

Gönüldaşın Osman Yüksel Serdengeçti gençler için “Âlemlerin Rabbi'ne inansınlar. Küçük dalgaları, dalga geçmeyi, kaldırım sevdasını bıraksınlar. İman denizlerinin büyük dalgalarında, sonsuzlukta kaybolsunlar, var olsunlar. Büyük davalarla davalansın, ulvî sevdalarla sevdalansınlar.” diye telkinatta bulunurken siz de bunu perçinlemek adına gençlikle özdeşleşen, onlara kuru bir tarih hayranlığı üretmenin ötesinde dünyaya yeni bir ufuk açma gayreti aşlamak amacıyla onlara mücadele ruhu ve yolu çizmekteydiniz Fetih Marşı'nda. Bilge Kağan'ın “Ey Türk milleti düşün ve kendine dön!” özdeyişinin sizin üslûbunuzda yeniden hayatiyet kazanmasıydı, gençlere bir vasiyetnameydi aynı zamanda.

...

*“Yürü: Hâlâ ne diye oyunda oynastasın?
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!”*

*Sen de geçebilirsin yârdan, anadan, serden...
Senin de destânını okuyalım ezberden...
Haberin yok gibidir taşıdığım değerden...*

*Elde sensin, dilde sen, gönüldesin baştasın...
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!"*

Yine "Kalk Yiğidim" şiirinizde "Dağ Başını Duman Almış" marşından esinlenerek Türk büyüklerine ve kahramanlarına seslendiniz:

*"Kalk yiğidim, yine dağ başını duman aldı...
Parçalandı bir kitanın toprakları,
Aslan payını aslan olmayan aldı...
Kalk yiğidim, yine dağ başını duman aldı."*

Sanatçı kişiliğe sahip olmakla beraber dengelerini muhafaza edebilen nadir şairlerimizdendiniz. Çünkü Cumhuriyet'in ikinci ve üçüncü neslinden farklı olarak Osmanlı döneminin kültürel derinliğine ve duygusal olgunluğuna sahiptiriz.

Kelimeler elinizde hamur gibi yoğrulmakta; zaman zaman iğneleyici, eleştirci, alaycı üslupla yazdığınız şiirler bizim dünyamızda ayrı bir yer tutmaktadır. Bunları kaba mizah anlayışıyla değil, çok ince ve zarif bir mizah anlayışına uygun yapıyordunuz. Bilgi ve kültür birikiminizle, kâmil insan kişiliğinizle cümle yaratılmışlara sevgi penceresinden bakıyordunuz.

Camiler ayrı bir anlam kazanırdı şiirlerinizde. Bunlarda "ses verip ses alan, suyundan meleklerin abdest aldığı şadırvanları" estetik hâle getirirdiniz. Hele Süleymaniye ki ruh ışığını aldığımız, mazisinin ihtişamını bulduğunuz, avuçlarınızı dua dua açtığınız yerd.

*"Sütunu kıyamdır, kemeri rükû
Minareleri her hâliyle dua...
Biz açarken iki avucumuzu
O, bizim için dört eliyle dua."*

*Doğuda, batıda sana döndükçe
Nasıl anlatayım gördüklerimi:
Sensin destanımın 'yelkeni atlas,
Direkleri gümüş.' dediği gemi."*

Türk milliyetçiliğini asık yüzlü, ağır hareketli, içi boşalmış sloganlara hapsederek yaşama alanlarını kısırlaştıranların karşısında şair, öğretmen, bilgili, dünü bugüne, bugünü yarınlar yük yapmadan yaşamış, "yaratılanı Yaratan'dan ötürü" sevmeyi bilmiş bir büyüğümüz olarak her zaman hatırlamaktayız sizi.

Hem düşünür, hem sanatçı, hem fikir adamı, hem gönül adamı gibi pek çok niteliği kişiliğinizde nasıl barındırabildiniz? Bir şairin gücünü aşacak ölçüde renkli, çok biçimli sayısız şiiri yetmiş bir yıllık ömrünüze nasıl sığdırabildiniz? Bunun sırrını anlayabilirsek eminim o zaman bizler için dünya daha anlamlı olacak.

Son dönemde iki cihan güneşi, kâinatın efendisine yakışır en güzel naatları sizden okuduk, iki yüz dizeyle şekillenmiş aşkın tezahürüydü bu. Fuzûlî'nin *Su Kasidesi*'nde başını taştan taş vurarak akan, Süleyman Çelebi'nin hâlâ dillerde olan *Mevlit*'ine bir halka da siz eklediniz. Ki bu Mehmet Akif'ten, Yahya Kemal'den, Necip Fazıl'dan beri gençliğimizin okumadığı ve dinlemediği kadar güzel bir peygamber şiiriydi.

“Gel, ey Muhammed, bahardır...

Dudaklar ardında saklı

Âminlerimiz vardır!..

Hacdän döner gibi gel;

Mi'rac'dan iner gibi gel;

Bekliyoruz yıllardır!

...

Konsun, yine pervazlara

Güvercinler;

“Hû hû”lara karışsın

Âminler...

Mübarek akşamdır;

Gelin ey Fatihâ'lar, Yâsin'ler...”

Sizi anlamak adına bugün bize düşen, ruhunuzun ve fikrinizin izlerini bıraktığınızı “*Duâlar ve Âminler, Yürek, Köprü, Aynalarda Kalan, Yastığının Rüyası, Ayetler, Kanatlar ve Gagalar, Heykeltıraş, Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor, Rubâiyyât-ı Ârif, Kökler ve Dallar, Emzikler, Enikli Kapı, Aramak ve Söylememek*” gibi kitaplarınızı özümseyene kadar okumaktır.

Bizler büyük bir hazine üzerinde oturup açlıktan gözyaşı dökken dilencilere benzemeye başladık. Ne zaman ki bu millet sizin gibi abidevî şahsiyetleri gerçekten anlarsa işte o zaman gelecek güzel günler bizim olacaktır.

Ruhunuzun şad, makamınızın cennet olması dileğiyle yine sizin kulaklardan silinmeyen bir duanızla bitirelim:

“Biz kısık sesleriz... Minareleri,

Sen, ezansız bırakma, Allah'ım!

Ya çağır şurda bal yapanlarını;

Ya kovansız bırakma, Allah'ım!

Ya dağıt kimsesiz kalan sürünü,

Ya çobansız bırakma, Allah'ım!

Bizi sen sevgisiz, susuz, havasız

Ve vatansız bırakma, Allah'ım!

Müslümanlıkla yoğrulan yurdu

Müslümansız bırakma, Allah'ım!”

HOCAM NASILSIN?

M. Mustafa ERDAL

Öğretmenin verimlilik düzeyini eğitim sürecinin çeşitli tarafları değerlendirecek, öğretmenler dört yılda bir alanları ve mevzuatla ilgili konulardan sınava tâbi tutulacak ve elde edilen sonuca göre öğretmen hakkında bir yargıya varılacakmış. Yakın gelecekte bunun uygulanmaya başlanmasıyla birlikte görülecek ki söz konusu çalışma öğretmenlerin gerçek durumlarını yansıtmaktan ziyade test kitaplarından birtakım kalıplaşmış ifadelerin, basit yönetmelik maddelerinin ezberlenmesi sonucunu doğuracak; test usulüne itimat etmeyen, bunun sağlıksız olduğunu düşünen sahada başarılı öğretmenler, tabir yerinde ise masada kaybedecek, bu da onların moral motivasyonunu altüst edecektir!

Öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığı mevzuatını çok iyi bilmesi neyi, ne kadar değiştirebilecektir, çok tartışılır! Oturmamış, olgunlaşmamış, karmakarışık, herhangi bir standardı bulunmayan ve adeta anlaşılmamak üzere hazırlanmış, neredeyse her gün değişen bir yönetmeliği çok iyi bilmek kime ne kazandıracaktır? Yaygın tabirle yine maalesef ağaca odaklanılırken ormanın yandığı görülmüyor ya da görülmek istenmiyor!

Ülkemizde hangi vatan evladı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nı tam manasıyla bilmektedir veyahut bilebilmesi mümkün müdür? Bilmez, öğrenme gereği de duymaz. Niçin? Çünkü onun da oturmuş bir yapısı söz konusu değil, her an değişen, hâlden hâle giren, böylece zamanla tanınmaz olan bir anayasayı öğrenmek suretiyle vakit kaybetmenin lüzumsuzluğunu fark etmiştir de ondan bilmez, öğrenmek istemez. Ülkenin anayasası için böyle olan durum Milli Eğitim Bakanlığı mevzuatı için haydi haydi böyledir.

Ülkemizde üniversite sayısı iki yüze dayanmışken, öğretmen sayısı bir milyonun eşliğindeyken kimsenin aklına ülkemizdeki bilim, kültür ve sanat dergilerinin satış rakamlarının, kitap satış oranlarının yerlerde süründüğü gerçeğini görmek gelmez mi, görüp de hiç düşünmez mi neden böyle diye?

Geçtik öğrencilerin okuma, yazma faaliyetinde bulunmasını, öğretmenlerin ve üniversitelerin akademik personelinin hiç böyle bir dertleri bulunuyor mu? Aksi hâlde manzara bu derece iç karartıcı olmazdı. İşin esasına bakmadığımız, meseleye postmodernizmin parçalı zihniyle yaklaştığımız müddetçe lokal kimi düzenlemelerle, iyileştirmelerle sağlıklı ve kalıcı bir sonuç elde edilemeyecektir. Bu vasatta ne kadar iyi niyetli olunursa olunsun meselenin aslına nüfuz edemeyen her çaba daha baştan akim kalmaya mahkûm olacaktır.

Liberalizmin bırakın yapınlar, bırakın geçsinler felsefesini medya ve kültür sanat rejiminde aynen işler kıldığımızda bu yaklaşım ister istemez eğitim öğretim faaliyetlerini de etkiliyor, kaçınılmaz bir şekilde onun için de geçerli hâle geliyor. Ülkenin geleceği liberalizmin yumuşak yüzüne, kapitalizmin doymak bilmez kocaman midesinin iştihasına bırakılamayacak kadar önem arz eden bir konudur. Dolayısıyla devletimiz neyi nasıl yapacağı, nasıl bir gelecek inşa edeceğine doğru düzgün karar vermeli, buna dönük çalışmalar yapmalıdır. Toplum bünyesi her taraftan zehirlenirken eğitim kanalından verilecek serum toplumun hastalığına çare olmak şöyle dursun bünyeye yorgunluk, bitkinlik vermeden öteye geçemeyecektir.

Kimse sormazken hocam hâlin, vaziyetin nasıl diye? Soracaklarmış herkese hocanız nasıl diye! Siz ne diyeceksiniz bilmeyiz ama onlar şöyle diyeceklerdir herhalde:

*Dost bî-pervâ felek bî-rahm ü devran bî-sükûn
Derd çoh hem-derd yoh düşmen kavî tâli' zebûn*

KORKUSUZ KORKAK

Gülizar KILINÇ

Çabuk yemeğini ye bak dede kızıyor. Uyu yoksa öcüler gelir sonra vs...

Hep böyle büyütülmelik mi? Bir şeylerden korktuğumuz için yaptık bir şeyleri. Dede kızmadı öcü de gelmedi oysa. Ama biz yedik yemeğimizi, yumduk gözümüzü korka korka. Gerçi korku neydi biliyor muyduk o yaşlarda? Bilmiyorduk. Zaten o korkular da bizim değildi yalnızca. Ağabeyimizin, ablamızın da korkularıydı, yan komşu çocuğunun da. Yani küçükken bizim değildi korkular aslında. Sonra, büyüdükçe korkular mı bizim oldu yoksa biz mi korkuların olduk orası muamma. Çünkü kimimiz için korku cesareti getirdi (yanında); kimimiz için de pes etmeyi, çekilmeyi, kabullenmeyi, 'biraz da' yalan getirdi yanında. -Sözde insan korktuğu şeyden uzak durur ya- kimimiz de bir şeylerden korktuğu için bir şeyler yapan çocuğu büyüttü yanında. Korkuyorum, büyüdüm ama dedi her sorana.

Hiçbir şeyden korkmayanlar, korkmam diyenler ise korkmaktan mı korkuyorlardı acaba?